

KHTB-1/2010.
(KHTB-1/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Külügyi és határon túli magyarok bizottságának**
2010. május 27-én, csütörtökön, 11 óra 05 perckor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>A bizottság részéről</i>	4
<i>Megjelent</i>	4
<i>Helyettesítési megbízást adott</i>	4
<i>Meghívottak részéről</i>	5
<i>Hozzászólók</i>	5
<i>Résztevők</i>	5
<i>Elnöki bevezető</i>	6
<i>A napirend ismertetése és elfogadása</i>	6
<i>Dr. Martonyi János külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	7
<i>Dr. Martonyi János külügyminiszter-jelölt expozéja</i>	7
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	12
<i>Dr. Martonyi János reflexiói</i>	18
<i>További kérdések, hozzászólások és válaszok</i>	27
<i>Szavazás</i>	29
<i>Dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	30
<i>Dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt expozéja</i>	30
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	35
<i>Dr. Semjén Zsolt reflexiói</i>	43
<i>Szavazás</i>	50
<i>Egyebek</i>	50

Napirendi javaslat

1. Dr. Martonyi János külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása
2. Dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Balla Mihály (Fidesz)**, a bizottság elnöke

Dr. Nagy Gábor Tamás (Fidesz), a bizottság alelnöke

Kovács László (MSZP), a bizottság alelnöke

Gyöngyösi Márton (Jobbik), a bizottság alelnöke

Dr. Braun Márton (Fidesz)

Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz)

Dr. Gruber Attila (Fidesz)

Dr. Horváth János (Fidesz)

Kőszegi Zoltán (Fidesz)

Mihalovics Péter (Fidesz)

Pintér László (Fidesz)

Potápi Árpád (Fidesz)

Dr. Tilki Attila (Fidesz)

Vargha Tamás (Fidesz)

Harangozó Gábor (MSZP)

Szávay István (Jobbik)

Zagyva György Gyula (Jobbik)

Kalmár Ferenc András (KDNP)

Dr. Vejkey Imre (KDNP)

Dr. Dorosz Dávid (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Braun Márton (Fidesz) megérkezéséig dr. Gruber Attilának (Fidesz)

Potápi Árpád (Fidesz) megérkezéséig Balla Mihálynak (Fidesz)

Mesterházy Attila (MSZP) Kovács Lászlónak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Martonyi János külügyminiszter-jelölt

Dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt

Részvevők

Németh Zsolt államtitkárjelölt

Bába Iván államtitkárjelölt

Répás Zsuzsanna államtitkárjelölt

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 05 perc.)

Elnöki bevezető

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok mindenkinek mai bizottsági ülésünkön. Legelőször szeretném bejelenteni a helyettesítéseket. Gruber Attila helyettesíti Braun Márton, Kovács László alelnök úr helyettesíti Mesterházy Attilát, jómagam Potápi Árpádot. Eszerint a bizottság határozatképes.

A napirend ismertetése és elfogadása

Mivel a mai ülésünk napirendjét előzetesen megkapták, döntsünk a mai napirendről. Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy ki támogatja a mai napirendet. *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatta a napirendünket. Mielőtt rátérnénk a napirendre, engedjék meg, tisztelt bizottság, hogy mindenkit köszöntsek abból az alkalomból, hogy ebben a formában először ülünk együtt. Mindenkit nagy tisztelettel köszöntök, a régi és az új képviselőtársainkat is, bizottsági tagjainkat. Erről a bizottságról illik azt tudni, hogy mindig igyekszik konszenzusos döntéseket hozni a különböző ügyekben, természetesen ez nem zárja ki a vitát. Mégis úgy gondolom, hogy ez a bizottság azért is fontos, mert egyben nemcsak itthon, hanem határainkon túl, a nagyvilágban, de tagjainkon és a jelenlévőkön keresztül kell egyrészt a magyar Országgyűlést és ezen keresztül Magyarországot képviselnünk.

Én a következő időszak munkatervét, munkaelképzeléseit már a bizottsági ülés előtt egyeztettem az elnökségünkkel, akiket nagy tisztelettel köszöntök külön is. Átbeszéltek azokat az elképzeléseket, amelyek a következő időszakra fognak vonatkozni mind technikai, mind tartalmi ügyekben, bizottsági ülések szerkezetében. Erről természetesen még fogunk ülést tartani és a részletekről fogjuk tájékoztatni a bizottságot, illetve a bizottságban egy megbeszélés keretében ezeket az ügyeinket is le fogjuk rendezni.

Ahhoz viszont, hogy a munkát technikailag is jól szervezeten tudjuk vinni, hogy engedjék meg, hogy elmondjam, hogy Klein András munkatársunk el fogja hagyni bizottságunkat, és bemutassam a két leendő munkatársunkat a bizottságnál. A nagy sokaságban nem látom őket. Korányi Noémi asszony már régóta dolgozik a bizottságnál, csak közben anyai teendői miatt szüneteltette az itteni tevékenységét és most érkezett hozzánk vissza; Mátyás Kornél úr a bizottság munkatársaként fogja az ügyeinket segíteni Noémivel együtt. Kérem a képviselőtársaimat, hogy keressék őket nyugodtan bármilyen kérdésben, ami a bizottság ügyeivel kapcsolatos. Minden kérdésben nyugodtan fordulhatnak hozzájuk.

Miután elfogadtuk a napirendet, nagy tisztelettel köszöntöm mai napirendünk 1. pontjának szereplőjét, Martonyi János külügyminiszter-jelölt urat, és szeretném köszönteni a mellette helyet foglaló Németh Zsolt leendő vagy kijelölt államtitkár urat, illetve bizottságunknak eddig elnökét. Eddig ő ült itt, most kormányzati oldalra került. Remélem, hogy a jövőben az együttműködésünk ezt is fogja példázni. Nagy tisztelettel köszöntöm Bába Iván urat, aki szintén államtitkárjelöltként segíti a mai munkánkat.

A mai forgatókönyvet alelnöktársaimmal megbeszéltek. A következő javaslatot tenném, és kérném, hogy értsünk ebben egyet. Miniszter úr tartana egy 15-20 perces bevezető-felvezető expozét, majd ezt követően lehetőség nyílik kérdésekre, véleményekre. Az elnökséggel úgy egyeztettünk, hogy egyrészt megtartjuk azt a formát, hogy egy kormánypárti, egy ellenzéki képviselő kérdése, véleménye; ezeket egy csomagban összegyűjtjük, és majd megkérjük miniszterjelölt urat, hogy ezekre válaszoljon. Abban is megegyeztünk, hogy mivel feszített munkatempója van ma a bizottságnak is, illetve a jelölteknek is, hogy ne éljünk vissza egymás idejével, hagyunk elegendő időkeretet a mai nap tárgyalására, de mégis próbálunk adni egy kis időkorlátot a mai napra, amely arról szólna, hogy a bizottság tagjai

kérdésüket, véleményüket lehetőség szerint 3 percben próbálják összefoglalni. Természetesen mindenki számára világos, hogy ezeket a kérdéseket és véleményeket ebben az időkeretben ha mindenki megtartja, akkor nem vagyunk egymással szemben tiszteletlenek. Mindenkit kérek arra, hogy erre a finom korlátozásra törekedjen, hiszen itt van 20 képviselőtársunk, ha mindenki 3 percben elmondja a gondolatait, véleményét, kérdéseit, akkor nem fogunk kiszaladni az időből.

Tizenhárom órára hívtam meg Semjén miniszterjelölt urat. Mivel van néhány technikai feladata is a bizottságnak a mai napon, szeretném, hogy legyen arra időnk, hogy ezeket a technikai ügyeinket is rendezzük a miniszterjelölt úr meghallgatása után.

Ezek után nincs más hátra, mint hogy megadjam a szót Martonyi János miniszterjelölt úrnak. Kérem, mondja el bevezetőjét!

Dr. Martonyi János külügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása

Dr. Martonyi János külügyminiszter-jelölt expozéja

DR. MARTONYI JÁNOS külügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen a lehetőséget. Szeretném a magam részéről is tisztelettel köszönten mindenekelőtt önt és a Külügyi bizottság valamennyi tagját. Ha megengedi, elnök úr, valóban megpróbálnám összefoglalni a mondanivalóm lényegét egy 15, esetleg 20 perces bevezetőben, ezt követően nyilván kész vagyok valamennyi kérdésre válaszolni.

Az összefoglalóm nyilván tézisszerű lesz, tehát arra nem ad alkalmat, hogy részleteiben kifejtsem a most megalakuló kormány külpolitikai stratégiáját. Erre nyilván még a későbbiekben is lesz lehetőségünk.

Ismeretes, hogy a parlament elé terjesztett kormányprogram a külpolitika kérdéseivel nem foglalkozik. Megjelöli azokat a legfontosabb társadalom- és gazdaságpolitikai célokat, értékeket, amelyek megvalósítása a kormány feladata.

A külpolitika legfontosabb funkciója, feladata az, hogy ezeket az értékeket és ezeket a célokat a maga sajátos eszközeivel a maga területén támogassa, elősegítse. Tehát most ránk hárul az a feladat, hogy elmondjuk, hogy ezeket az értékeket, ezeket a célokat a külpolitika vagy akár az európai integrációs politika területén hogyan akarjuk előmozdítani. Ez a külügyminiszter és a Külügyminisztérium elsődleges feladata.

Ha megengedik, akkor én erről szólnék most néhány szót, természetesen azzal, hogy ennek a stratégiának a további elemeit majd még ki kell bontanunk. Nem okoz túlságosan nehéz feladatot, mert ez megvan, hónapok óta dolgozunk egy koherens átfogó külpolitikai stratégián. Ennek különböző változatait lehet közzétenni, lehet ezt egy rövidített, összefoglaltabb formában tenni, lehet egy szélesebb, részletekre jobban kiterjedő, relációs bontásban megjelenítve közzétenni. Én most mindenesetre igyekszem a lényeget nagyon röviden összefoglalni.

Az első kérdés minden külpolitikai stratégia esetében az, hogy hogyan áll a világ, hogyan változik a világ. Ez ma egy nagyon divatos, közismert téma. Nagyon új dolgokat nem fogok itt mondani, csak egy-két szót talán inkább a divatos félreértések elhárítása céljából. Az egyik ilyen divatos elképzelés az, hogy a világbirodalmak felemelkednek, hanyatlanak és eltűnnek, és most egy ilyen folyamatnak vagyunk a tanúi. Nagyon leegyszerűsítve azt lehet mondani, hogy megszűnik az amerikai világ, majd átveszi Amerika szerepét mondjuk 20, 25 vagy 30 év múlva egy hatalmas ázsiai hatalom, birodalom, Kína. Ez nem így van. A birodalmak nem tűnnek el és nem emelkednek fel, legalábbis a jelenlegi időszakra nem ez jellemző. Egy hatalmas átrendeződés van a világban, geopolitikai gazdasági értelemben véve egyaránt, aminek az eredménye már részben adott, és ez pedig az, hogy létrejött egy több pólusú, multipoláris világrendszer mind gazdasági, mind geopolitikai értelemben véve több szereplővel. Szó sincs arról, hogy az Amerikai Egyesült Államok elvesztette volna

meghatározó szerepét. Kétségkívül ez a szerep fokozatosan csökken. Általában véve a nyugati világ ereje, szerepe gazdasági, politikai értelemben véve csökkenhet, de ez nem azt jelenti, hogy ez eltűnik vagy akár hanyatlik, hanem azt jelenti, hogy mellette felemelkednek új erők, és ma egy sokkal összetettebb, sokkal bonyolultabb, más geometriájú világrendszerrel állunk szemben, mint az a hagyományos kép, amely arra épült, hogy van egy domináns hatalom, esetleg két domináns hatalom egymással éles, meleg- vagy hidegháborúban.

Nos, ez a kép megváltozott, és itt nekünk a legfontosabb feladatunk az, hogy elhelyezzük magunkat ebben a rendszerben. Már csak azért is, mert a mi jövőnk is attól függ, hogy maga ez az egész rendszer hogyan fog alakulni. Attól tudniillik ezek a különböző pólusok, amelyeket meg lehet határozni regionálisan, lehet adott esetben kulturális vagy civilizációs alapon meghatározni, ha ezek egymással ütközésbe fognak kerülni, akkor nagy baj van. Ha ezek a különböző tényezők a multipoláris rendszernek egymással együtt fognak működni, persze a verseny fenntartása mellett, a verseny folyik, és ez egy természetes dolog, de ha egymással együtt tudnak működni bizonyos alapvető kérdésekben, mondjuk az univerzális emberi jogok tekintetében, akkor a világ megint csak másként fog alakulni, a mi szempontunkból nyilván sokkal kedvezőbben.

Tehát mi abban vagyunk érdekeltek, hogy ezek a kultúrák, civilizációk vagy regionális hatalmak egymással együttműködjenek, és lehetőség szerint ne kerüljenek egymással összeütközésbe. Ha egymással összeütközésbe kerülnének, akkor akár multipoláris a világ, akár nem, a nukleáris robbanófejek száma még mindig sokkal, de sokkal több annál, mint ami az egész világ elpusztításához szükséges.

Hogy mi hova tartozunk, az egyértelmű. Ezt azért hangsúlyozom, mert időnként felmerülnek kételyek e tekintetben. Magyarország azok közé az országok közé tartozik, ahol népszavazás döntötte el azt teljes egyértelműséggel, hogy hova tartozunk, nevezetesen az Észak-atlanti Szerződés Szervezetéhez tartozunk, és az Európai Uniónak vagyunk tagjai. Nem vagyunk híd a regionális hatalmak, keleti és a nyugati civilizációk vagy a kultúrák között, hídfő vagyunk, legalábbis geográfiai helyzetünk alapján igen, de ez azt jelenti, hogy egyértelműen valahova tartozunk.

Egy szót még arról a világról, ahova tartozunk, tudniillik, hogy ez a világ már relatíve zsugorodik, mert hiszen a többi gyorsabban nő, mint ő, ez egyben ennek a világnak a számára nemcsak egy kihívás, ahogy mondják, hanem egy lehetőség is, sőt előbb-utóbb egy szükségszerűség is, hogy tudniillik egymással az eddiginél szorosabban működjön együtt. Ez egyébként a GDP-adatokra való rápillantásból is következik, mert ha ennek az atlanti világnak mondjuk a világ GDP-jében a részesedése nem 60, és már csak nem is 50, hanem esetleg csak 45 százalék, akkor világos az, hogy ez a világ egymáshoz közelebb kell, hogy kerüljön, tehát az a bizonyos euro-atlanti rendszer, amiről mi mindig beszélünk húsz esztendeje, egyre inkább nemcsak a politikai, katonai szövetségek terén, hanem mondjuk például a gazdasági együttműködés szövetei tekintetében is egységesebbé válik.

Mi ehhez tartozunk, és azt hiszem, hogy e tekintetben mi semmiféle kompromisszumot nem kell hogy tegyünk, ez egyáltalán nem érinti azt a lehetőséget, hogy ezen a rendszeren belül a lehető legerőteljesebben, a leghatározottabban, a legvilágosabban és a legkövetkezetesebben érvényesítsük az ország-, illetve a nemzeti érdekeket. Rögtön egy pillanatra megnyitottuk ezt a sajátos magyar zárójelet, mert nekem külön kell beszélnem az országról, és külön kell beszélnem a nemzetről. Ez egy sajátosság, amivel a mindenkori magyar külpolitikának meg kell tudnia birkóznia, össze kell tudnia egyeztetnie ezt a két szempontot. A magyar nemzet 6 vagy 7 államban él. Ez egy olyan adottság, amit egész egyszerűen nem tudunk figyelmen kívül hagyni, és a külpolitikánk talán egyik legkomolyabb feladata az, hogy ezt a helyzetet és az ebből fakadó nemzetpolitikai elkötelezettségünket mindig úgy tudjuk érvényesíteni, hogy egyidejűleg biztosítsuk azt a bizonyos együttműködést

mind a szomszédainkkal, mind a térséggel, mind Európával, mind pedig a globális rendszerrel, amiről egyébként az előbb beszéltünk.

Nekünk tehát jelenleg a legfontosabb az, hogy ezek a rendszerek, amelyeknek tagjai vagyunk, jól működjenek. Ez elvezet persze rögtön az európai integrációs politikánkhoz, amiről most épp nem beszélek. Azért nem beszélek, egyrészt, hogy rövidítsük a felszólalásomat, másrészt pedig azért nem, mert délután meghallgat az európai integrációs bizottság, és ott erről tudunk részletesebben beszélni.

Ugyanakkor van nekünk egy másik nagyon fontos stratégiai elképzelésünk 20 esztendeje, ha úgy tetszik, van egy álmunk, ezt pedig úgy lehet megnevezni, hogy Közép-Európa. Továbbra is hiszünk Közép-Európában. Továbbra is hisszük azt, hogy az elmúlt 20 esztendő a közép-európai együttműködés terén látványos előrelépést idézett elő. Kezdődött ez annak idején Visegráddal, a Közép-európai Szabad-Kereskedelmi Társulással; megsokszoroztuk az egymás közötti kapcsolatokat. Kétségtelenül voltak és vannak, és úgy tűnik, hogy lesznek is feszültségeink is szomszédainkkal vagy szomszédaink egyikével. Attól függ, hogy hogyan alakul a helyzet.

De ettől függetlenül azt hiszem, hogy ez a közép-európai gondolat számunkra mindenféleképpen nagyon fontos, tovább akarjuk vinni ezt. Erősíteni akarjuk a közép-európai együttműködést. Külön jelentőséget akarunk tulajdonítani a hagyományos magyar-lengyel szövetségnek és barátságának. Egyáltalán nem véletlen az és nagyon fontos szimbolikus üzenet, hogy a magyar miniszterelnök első hivatalos útja Varsóba fog vezetni néhány órával szinte a miniszterelnöki esküje letételét követően. Tehát úgy érezzük, hogy ez a közép-európai együttműködés nemcsak egy nagyon fontos külpolitikai stratégiai cél, hanem egyidejűleg keretet jelent arra nézve is, hogy az időnként előálló szomszédpolitikai feszültségeket, súrlódásokat is ebben a keretben jobban tudjuk kezelni. Mondom, ebben a keretben is, mert hiszen nyilván a kétoldalú keretek is ilyen szempontból rendelkezésre állnak.

A közép-európai gondolat bővül, geográfiailag is. Tehát nem egyszerűen Visegrád vagy V1, V plusz egy, V plusz kettő. Ez az északi kereteket jelzi, hanem ezt ki kell terjesztenünk egyre erőteljesebben Délkelet-Európára. Mi vagyunk középen földrajzilag is - mondhatnám így -, tehát nekünk nagyon fontos az, hogy ezt az északi, déli, délkeleti dimenziót egyesítsük, és egy ilyen szélesebb közép-európai perspektívában érvényesítsük. Ennek nincs szimbolikus jelentősége, bár lehet, hogy van, tulajdonképpen a körülmények hozták így, hogy az én első utam szintén néhány órával - ha minden jól megy - a miniszteri eskü letételét követően Szarajevóba fog vezetni a Nyugat-Balkán Konferenciára, ahol jelen lesz egy sor nyugat-európai ország külügyminisztere is, és a Nyugat-Balkán helyzetéről, sorsáról kell ott eszmecsere-t folytatni többoldalú keretek között.

Közép-Európáról még egy szót! Most már, azt hiszem, 20 év eredményei és részleges kudarcai után nyugodtan lehetünk sokkal konkrétabbak. A lényeg az, hogy ezt az együttműködést további tartalommal kell megtölteni. Ebben benne vannak a kulturális, tudományos kapcsolatok, benne van egymás nyelvének megtanulása, de természetesen benne vannak azok a nagy, infrastrukturális és gazdasági projektek is, amelyek nélkül nincs igazi közép-európai együttműködés.

Én most a szomszédoknál tett körutam alkalmával végigmentem jó néhány ilyen projekten is. Erről talán később egy-két szót úgyis kell szólnom az állampolgársági összefüggésben, de világos az, hogy itt nagyon komoly dolgok történnek és fognak történni a jövőben is. Megépítjük a gázvezetékeket egymás között, korszerűsítjük az olajvezetékeket, vasútvonalakat építünk, autópályákat építünk, finanszírozást kerestünk mindenre egyrészt európai uniós, másrészt más forrásokból. Tehát ez megint egy olyan terület – itt érintkezik mint annyiszor, és ezt talán már korábban is mondhattam volna – a külgazdaság-politika és a

külpolitika. A kettő egymástól ma már nem választható el. A külpolitika jelentős része maga a külgazdaság-politika és fordítva.

Ami a nemzetpolitikát illeti, ott azt hiszem, az már köztudomású, hogy a nemzetpolitika koordinációja nem tartozik a Külügyminisztériumba, illetve mondjuk úgy, konkrétan, pontosabban, nem tartozik a külügyminiszter irányítása alá! Ami persze nem jelenti azt, hogy a nemzetpolitika nem jelenti egy központi elemét a mindenkori magyar külpolitikának. Ez nem függ attól, hogy önmagában véve a nemzetpolitikai koordináció melyik tárcában nyer elhelyezést.

A mi nemzetpolitikánk nagyon egyszerű, egyetlenegy rövid mondattal kifejezhető. Nem is kell kitalálni. Egész egyszerűen annyi, hogy ne bántsátok a magyart! Ahol bántják a magyart, ahol magyarellenesség jelentkezik, azt mi soha nem fogjuk szó nélkül hagyni, és mindig meg fogjuk tenni azokat a lépéseket – kétoldalú keretek, többoldalú keretek, nemzetközi szervezetek előtt –, amelyeket adott esetben meg tudunk tenni. Ez a mindenkori külpolitika feladata. Túl azon persze, hogy a nemzeti összetartozást ezer más eszközzel kell segítenünk, és egyben a külpolitika területén is mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a nemzetpolitikai elképzeléseink, stratégiánk, célkitűzéseink a külkapcsolatok rendszerében is érvényesüljenek.

Egy zárójelet még megnyitnék: nagyon fontos az, hogy sehol a világon ne bántsák a magyart. Az is fontos, hogy ne ártsunk a magyarnak sem itthon, sem külföldön.

Ami az országképet illeti, sokszor mondjuk azt, hogy ez a külpolitika talán legfontosabb kérdése. Ma a világon a befolyás, a súly, az érdekérvényesítési képesség, lehetőség nagyon nagy mértékben függ az adott országról alkotott képtől. Persze sokat számít a lakosság, sokat számít a GDP, sokat számít a gazdasági erő, akár még számítanak - mint az előbb jeleztem – a nukleáris robbanófejek is, a katonai erő is számít vitathatatlan, tehát ez a bizonyos klasszikus méretvita. De éppen ebben a világban ahol mégiscsak az együttműködés és a verseny a meghatározó és nem az ütközés, legalábbis jelenleg – reményeink szerint – ott nagyon sok függ attól, hogy az illető országnak milyen a képe, milyen erkölcsi erőt tud kisugározni. Ez egyébként vonatkozik Európára magára is, de különösen vonatkozik olyan közepes méretű országokra, mint Magyarország. *(Harangozó Gábor belép a terembe és helyet foglal.)*

Tehát az országkép ápolása és javítása az egyik legfontosabb feladat, és ez már egy nagyon konkrét diplomáciai feladat is. A magyar külképviselteknek elsődleges feladatuk az, hogy az országképnek ártó híresztelésekkel szembeszegüljenek, a hamis tényeket folyamatosan megcáfolják, nemcsak ők, hanem az a szellemi-intellektuális kör, amit ők felépítenek maguk körül. Már most jelzem - bár erről nem akartam beszélni -, hogy a külképviseltek munkája megítélésének egyik legfontosabb szempontja az lesz, hogy a külképviseltek hogyan tudnak fellépni az országkép javítása érdekében legalább olyan szinten, hogy a leghamisabb, legalaptalanabb, legabszurdabb tényállításokat az országról sikeresen meg tudják cáfolni.

Egy vagy két szót mondanék a Külügyminisztérium szervezetéről, illetőleg arról a szerkezetről, amit az új kormányzati szerkezet jelent a Külügyminisztérium szempontjából. Azt már jeleztem, hogy a nemzetpolitika nem tartozik a külügyminiszter irányítása alá, azokkal a feladatokkal együtt persze, amelyek a külpolitikára esnek, azokat nyilván továbbra is el kell látni.

Az európai integráció tekintetében külön önálló államtitkárság jön létre. Erről egyébként ma délután nyilván fogunk részletesen beszélni. Ma reggel pedig már a Nemzetbiztonsági bizottság meghallgatott, és pedig azért, mert a külügyminiszter útján gyakorolja a kormány azt az irányítási jogot, amely őrá a nemzetbiztonsági törvény alapján hárul.

Végezetül három prioritásról beszélnék röviden. Nagyon fontos a stratégia, és mint jeleztem, ezt közre fogjuk tenni. Folyamatosan ápoljuk, és mindig egyfajta stratégiai vonal mentén próbáljuk meghatározni a döntéseinket. A stratégia középpontjában az értékeink állnak. Szerencsénk van, mert az értékeink, nevezetesen az egyéni és a közösségi emberi jogok maradéktalan tiszteletben tartása és tiszteletben tartatása tökéletesen egybeesik az érdekeinkkel, és az érdekhelyzetünk pedig abból fakad, amire az előbb utaltam, hogy tudniillik a magyar nemzet nem egyetlenegy állam, hanem legalább hat vagy hét országban kell, hogy fenntartsa és megvalósítsa önmagát.

De ami a konkrét prioritásokat illeti, három dolgot szeretnék mondani. Az első az, hogy az ország legfontosabb feladata a következő hónapokban a gazdasági növekedés beindítása, a gazdasági válsághelyzetből fakadó kockázatok, veszélyek elhárítása. Ebben a helyzetben látni kell, hogy a külpolitikának az a legfontosabb feladata - és ezért utalok vissza a kormányprogramra -, hogy ezt a célkitűzést segítse. Tehát nekünk most minden erőnket össze kell fogjunk annak érdekében, hogy az ország ezt a gazdasági fordulatot végre tudja hajtani. Ez teremti meg aztán meg azt az úgynevezett erős Magyarországot vagy erősebb Magyarországot, amely egy sokkal erőteljesebb külpolitika megvalósítására is lehetőséget ad.

A másik ilyen kiemelt prioritás, amely szintén azonnali, sürgető, az európai uniós elnökségi feladatok ellátása 2011. január 1-jétől június végéig. Erről szintén fogunk ma délután beszélni részletesen. Itt most megint csak egy olyan kiemelt feladatról van szó, amely aztán később hosszú időszakra meghatározhatja Magyarország helyét, befolyását, érdekérvényesítő tevékenységét az európai integráció intézményrendszerén belül, és egyébként szorosan összefügg az ország két témájával is, mert az az ország, amelyik ezt az elnökséget el tudja látni szakszerűen, szakmailag megfelelően, tisztességesen, ezt követően sokkal erőteljesebben tudja hallatni a hangját a saját érdekei érvényesítése területén is. Nem arról van tehát elsősorban szó, hogy az alatt a hat hónap alatt mi valami különleges lehetőséget kapunk a nemzeti szempontjaink érvényesítésére. Az elnökség nem erről szól, ahogy ezt mondják, hanem arról szól, hogy ellátunk egy olyan összeurópai feladatot, amely elegendő presztízszt ad nekünk ahhoz, hogy ezt követően az integrációnak egy sokkal erőteljesebb hangú résztvevőjeként tudjuk magunkat megjeleníteni.

A harmadik prioritást az élet adta és az az ígéret, amit most a magyar parlament teljesített, nevezetesen megszüntettük azt a hátrányos megkülönböztetést, amely a világ valamennyi országában élő magyarok és a szomszédos országokban élő magyarok között eddig fennállt. Nagyon sok téves szóhasználat volt a világsajtóban is, de talán még itthon is. Nem vezettük be a kettős állampolgárság intézményét. A kettős állampolgárság intézménye a magyar jogrendszerben mindig is létezett, ma is létezik. A világban sok százezer kettős állampolgársággal rendelkező magyar él vagy azért, mert emigráltak, vagy azért, mert emigránsok gyermekeiként, unokáiként születtek meg. Ebből a lehetőségből mindeddig kizárólag a szomszédos országok magyarjai voltak megfosztva, akik egyébként nem emigráltak, sem ők, sem a szüleik, egész egyszerűen ugyanabban az országban maradtak, ahol korábban is éltek. Most lehetőség nyílik arra, hogy magyar állampolgárságot kérjenek és kapjanak egyéni döntés alapján anélkül, hogy át kellene települniük, le kellene telepedniük Magyarországon.

Tudtuk azt, hogy ez nem könnyű feladat. Úgy hiszem, hogy talán nem elsietett, ha azt mondom, hogy az elmúlt mondjuk kilencven esztendőben viszonylag ritkán, ha egyáltalán előfordult olyan eset, hogy a szomszédaink közül egy ilyen markánsnak tűnő nemzetpolitikai lépést csak egyetlenegy szomszédunk kifogásol. Én végigjártam az összes szomszédos országot Románia kivételével, ahol korábban került sor erre vonatkozó megbeszélésekre magasabb szinten. Végül is ennek a körútnak az eredménye az, hogy a szomszédos országok egyike sem emel kifogást a magyar törvénymódosítással szemben. Van olyan ország, amely egyébként - legalábbis jogszabályi, törvényi szinten - egyértelműen tiltja a kettős

állampolgárságot. Ukrajna ez az ország, de még az ukrán külügyminiszter is jelezte azt, hogy nekik ugyanígy teljesen más szabályozásuk és megközelítésük van, mint nekünk, mert hiszen ők, mint jól tudjuk, tiltják a kettős állampolgárságot, de ez nem jelenti azt, hogy ez a magyar lépés bármiféle gondot jelentene vagy bármilyen negatív hatást gyakorolna a magyar-ukrán kapcsolatok szempontjából.

Ez egy magyar törvény. Nekik megvan az ő törvényük, és így fogunk továbbra is jószomszédi kapcsolatban állni egymással, és dolgozunk egy sokkal szorosabb, erőteljesebb gazdasági és egyéb együttműködésen. Van egy szomszédunk, amelynek nem ez az álláspontja. Lehet, hogy erről később még úgyis beszélünk, mi ezt nagyon sajnáljuk. Én magam elmentem Pozsonyba is, és elmagyaráztam részletesen ennek a háttérét, a részleteit. Jól tudjuk azt, hogy a térség országainak a többsége hasonló jogi szabályozást fogadott el az elmúlt 10-15 esztendőben. Egyébként Szlovákia is bizonyos szempontból ide tartozik, de hasonló szabályai vannak Romániának, Horvátországnak, Szerbiának. Úgyhogy úgy tűnik, itt most megint csak felszínre jött valamiféle magyarellenesség, amivel nekünk meg kell birkózni. Ezt meg is fogjuk tenni. Ezt akkor tudjuk megtenni, ha ebben nemzeti összetartást tanúsítunk, érvényesül az a bizonyos nemzeti konszenzus, amiről én egyébként mindig beszéltem, és ma is beszélek. Ezért is nem beszélek a múlttól. Jelzem, hogy a múltra vonatkozó kérdésekre csak nagy visszafogottsággal fogok tudni válaszolni, mert nem az a dolgom, hogy az elmúlt nyolc évvel foglalkozzam. Az a dolgom, hogy a következő négy évvel foglalkozzam, és e tekintetben kérem és várom a bizottság támogatását. Köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterjelölt úr. Rátérnénk a kérdések, vélemények körére. Engedjék meg, hogy ezeket az első gondolatokat én tegyem meg a Fidesz-frakció nevében is, hiszen a Fidesz-frakció szeretné, hogy a jövőben a külpolitikánkban az értékelvűség, a demokráciák és a piacgazdaságok stratégiai partnerként történő kezelése egyértelművé váljon.

Szeretnénk, ha a nemzetpolitikában az elkövetkezendő négy év arról szólna, hogy a külhoni magyarság közelebb kerüljön az autonómia valamilyen formájához, természetesen azokban az ügyekben is, amelyeket részben most a miniszterjelölt úr felvázolt. Azért is fontos az autonómia kérdése, hiszen lassan már csak a magyarok az egyedüliek az európai közösségben, Európában, akik nem rendelkeznek ilyen intézménnyel.

Frakciónk abban is támogatni fogja a kormány és a Külügyminisztérium elképzeléseit, melyek közelebb visznek majd az Európai Unió bővítéséhez, transzatlanti kapcsolatok elmélyítéséhez és a NATO-kötelezettségek vállalásához. Ezeket azért is tartom fontosnak elmondani, hiszen olyan alapvetésekből indulunk ki - és mi évek óta erről egyeztettünk, tehát abban a formában is a frakción belül, illetve valamikor végiggondoltuk a következő időszak stratégiai elképzeléseit, és ott nagyon nagy hangsúlyt adtunk a nemzeti érdekérvényesítésnek, és emellett természetesen azoknak a kötelezettségeinknek, amelyekre ebben az országban az elmúlt években, évtizedekben és amiért az ország, ez a nemzet az elmúlt évtizedekben nagyon nagy erőfeszítéseket tett -, hogy minél szorosabban kapcsolódhasson a nyugat-európai demokráciákhoz és azok közösségeihez, szervezeteihez.

Ebből az irányból is és az elmúlt évek együttgondolkodásából, munkájából, illetve az elképzelések alapján természetes dolog, hogy a Fidesz-frakció támogatni fogja a miniszterjelölt urat. Ezzel igyekeztem néhány percben - három percben - összefoglalni a gondolataimat, és a továbbiakban pedig lehetőséget nyitok, lehetőség nyílik képviselőtársaimnak arra, hogy kérdéseket, véleményeket fogalmazzanak meg.

Először is megadnám a szót Kovács László alelnök úrnak.

KOVÁCS LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Tisztelt Miniszter Úr; illetve ebben a pillanatban Miniszterjelölt Úr, korábban még Miniszter!

Köszönöm a Szocialista Párt parlamenti képviselőcsoportja nevében ezt a tájékoztatást, ami kétségkívül segít megérteni az ön külpolitikai elképzeléseit. A kérdéseim ezért arra vonatkoznak, hogy ez milyen viszonyban van a kormányprogrammal, és konkrétan az első kérdés, amire szeretnék választ kapni, hogy ön milyen szerepet játszott a kormányprogram megfogalmazásában, A nemzeti együttműködés programjában. Egyetért-e ezzel, hogy ennek nincs külpolitikai fejezete? Őszintén szólva én olyan kormányprogramot más országokban sem láttam, de eddig Magyarországon sem, ahol a külpolitika egyszerűen hiányzott volna mint önálló fejezet.

Mert ez azt is jelenti, hogy nincs szó például az Európai Unió soros elnökségéről, holott ezt Magyarország fogja betölteni 2011 első fél évében. Igen fontos kérdés. Nincs szó az Európai Unióban és a NATO-ban a kötelezettségvállalásainkról, illetve nemzeti érdekeink érvényesítésének lehetőségeiről, hogy oly annyira elnagyolt a kétoldalú kapcsolatok összefoglalása, hogy ilyen fogalmak szerepelnek benne, hogy Amerikával erősítsük a kapcsolatainkat. Amerika – azt hiszem, valamennyien földrajzi fogalomként értelmezzük ezt és nem országgént. Ha az Amerikai Egyesült Államokról lett volna szó, ezt kellett volna megfogalmazni, és ezt örömmel láttam volna, de még akár Kanadát is idevéve. De így, hogy Amerika, ez Venezuelát is tartalmazza, többek között. Nem hiszem, hogy Venezuelával a hivatalba lépésre készülő kormány annyira szimpatizálna, annak ellenére sem, hogy ott centrális politikai erő működik Hugo Chávez irányításával.

Vagy: a keleti országokkal a kapcsolatok bővítése. A „keleti országok” annyira tág fogalom, hogy egy kormányprogramban ilyen laza kifejezéseknek szerintem nincs helyük. Ez valami bulvárlap írásában elképzelhető, de nem egy kormányprogramban. Ön egyetért-e ezekkel a megfogalmazásokkal?

A második kérdéskör a magyar állampolgárság megadásának könnyítése, amit sajnos nálunk a sajtóban kettős állampolgárság megadása néven emlegetnek. Ön is utalt rá. Magyarország nem tud kettős állampolgárságot adni, hanem kérelemre tud megkönnyítve, meggyorsítva magyar állampolgárságot adni annak, aki ezt kéri.

A kérdésem arra vonatkozik, hogy nem kellett volna-e legalább a két szlovákiai magyar párt véleményét figyelembe véve halasztani ennek a kérdésnek a napirendre tűzését. Nem arra gondolok, hogy a szavazást. Ez már nem sokat segített volna egyáltalán nem segített volna, hanem arra, hogy feltétlenül most kellett-e napirendre tűzni, nem lett volna-e értelme megvárni vele a szlovák választást, hiszen ön egyébként számomra nagyon helyesen azt fogalmazta meg, hogy vigyáznunk kell arra, hogy ne ártsunk a határon túli magyaroknak.

Itt konkrétan nekem az a félelmem, hogy a választási eredményeket nem a két magyar párt számára kedvezően befolyásolja ez a jelenleg kialakult helyzet, amit talán meg lehetett volna előzni azzal, hogy most nem tűzi napirendre a kormány.

A konzultációval kapcsolatban is az a tapasztalatom mint korábban kétszer is külügyminiszterként dolgozó politikusnak, hogy a konzultáció akkor segít a problémák megelőzésében, ha azok nem a nyilvánosság bevonásával történnek. Egy négyszemközti konzultáció az illetékes miniszterrel – sok tapasztalatom van erről – segít megoldani nagyon nehéz kérdéseket, de ha ez úgy történik, hogy már előtte a sajtóban megfogalmazódik a szándék, ez tulajdonképpen már csak egy szépségtapasz, amivel már problémát enyhíteni nem lehet. Ellenkezőleg: inkább presztízshelyzetbe, presztízsharcba kényszeríti a tárgyalópartnert.

Említette azt is, hogy a magyarellenesség most erősödik. Választási kampányban sajnos Szlovákiában a magyar kártya mindig szerepelt, eddig is, és úgy tűnik, hogy ezután is meg most is szerepel. Ezt jó lett volna megelőzni olyan módon, nem feltétlenül csak a szlovákiai magyar pártok kérését figyelembe véve, de egyszerűen józan ésszel is azt

gondolom, hogy nem múltott volna néhány héten a napirendre tűzés. Ha tehát ez néhány héttel később kerül előtérbe, megelőzi egy konzultáció – nem követi, hanem megelőzi -, akkor ki lehetett volna kerülni ezt a problémát.

Sajnos a magyar fél – nem a magyar kormány, mert ez nem a kormány, ez a parlament többség döntésén múltott – úgy járt el, eléggé hasonlít ahhoz, ahogy a szlovák fél által általunk egyébként joggal elítélt és minden parlamenti párt által elítélt államnyelv védelméről szóló törvény esetében, hogy meghozták a döntést, azután javasoltak konzultációt, ami már eső után köpönyeg. Azt a konzultációt, ami egy döntést követ, tájékoztatásnak hívom, nem konzultációnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Nagy Gábor alelnök úr!

DR. NAGY GÁBOR TAMÁS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Miniszterjelölt úr! Egyrészt szeretném elmondani a bevezetőben azt az örömet, hogy olyan tapasztalt, külügyi területen már bizonyított jelöltet hallgatunk most meg, aki nemcsak elméleti, hanem gyakorlati tapasztalatok birtokában is vállalkozik most, egy nehéz helyzetben a magyar külügyek irányítására, és nagyon örülök annak is, hogy ez nemcsak a miniszterjelölt úr személyére vonatkozik, hanem a munkatársai személyére is. Tehát hogy ez egy olyan kipróbált felállást, olyan csapat lesz, amely biztos sikerrel fogja tudni elhárítani vagy megoldani azokat a nehézségeket, amelyekkel majd most szembe kell néznünk.

Nehéz időszakban alakul most egy új kormány és bizonyára sok-sok olyan feladattal kell majd megküzdniük - akár az uniós elnökségről van szó, akár a szomszéd országokhoz való viszonyról -, ami bizony, ezt a tapasztalatot szükségessé is teszi. Jelen helyzetben, azt gondolom, minden más kísérletezés, más jelölt kipróbálása aránytalan kockázatot jelentett volna, és úgy érzem, hogy miniszterjelölt úr személyének megnevezése a kampányban is megnyugtatólag hatott a nemzetközi közvéleményben, tehát mi ezt nagyon jó döntésnek, jó jelölésnek tartjuk.

Szeretnék ugyanakkor – nem reagálva most az előttem elhangzottakra, mert majd a miniszterjelölt úr reagálhat ezekre a kérdésekre –, szeretném azt is világossá tenni, hogy teljesen tisztában vagyunk azzal, hogy először egy konkrét, aktuális feladatokkal kell majd a hivatalba lépő kormánynak megbirkóznia, de ez soha nem tévesztheti szem elől azokat a stratégiai célokat, amelyekről miniszterjelölt úr is és elnök úr is beszélt az előzőekben.

Mindazonáltal engedje meg, hogy néhány olyan kérdést feltegyek, ami az elmúlt időszakban a magyar közvéleményt foglalkoztatta, és amiben szeretnénk, ha valamit hallhatnánk öntől. Többször felmerült már az, hogy mennyire sikerült az elmúlt fél évben, egy évben felkészülni az Unió soros elnökségi feladatainak ellátására.

Korábban itt, a külügyi bizottság ülésén Balázs Péter miniszter úr arról biztosított bennünket, hogy a hiányzó több mint 2 milliárdos összeget pótolni fogják azokból az eladott külügyi ingatlanokból, amelyekről az elmúlt hetekben-hónapokban sokat lehetett olvasni. Kérdezem, hogy miniszterjelölt úrnak van-e erről tudomása, illetve hogy milyen elképzelése van ennek az összegnek a pótlásáról.

Talán konkrétan is érdemes megemlíteni a moszkvai kereskedelmi kirendeltség épülete eladásának ügyét. Szeretnénk, ha erről a továbbiakban kaphatnánk egyszer egy részletes tájékoztatást a Külügyminisztériumtól. Ha esetleg arra kitérne, hogy mikor lesz olyan állapotban ennek az ügynek a tisztázása, amiről már a bizottság is kaphatna egy pontosabb, hitelesebb tájékoztatást, akkor azt nagyon megköszönném.

A miniszterjelölt úr említette az európai uniós elkötelezettségünket és a soros elnökséggel kapcsolatos prioritásokat. Az elmúlt időszakban örvendetesen megerősödött Horvátország uniós csatlakozásának felgyorsulása. Elképzelhető-e az, hogy már a magyar elnökség alatt ebben esetleg stratégiai döntés szülessen? Elképzelhető-e az, hogy az Unió

soros elnökségének tematikájába az autonómiakérdést felvegyük, konkrétan a vállaltan meghirdetett prioritások közé az Európai Unió napirendjére? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Gyöngyösi alelnök úr!

GYÖNGYÖSI MÁRTON (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Nagyon köszönjük ezt a bemutatkozót, és hogy kifejtette itt az előttünk álló négyéves kormányzás tekintetében a Fidesz-kormány külügyi koncepcióját. Azt hiszem, az elmúlt két hétben a plenáris ülések alatt is bizonyítottuk azt, amit a fennállásunk óta mi, a Jobbik-frakció vagy maga a Jobbik párt hangoztat, hogy mindenben, ami a nemzet érdekét szolgálja, a támogatásunkra számíthatnak. Mindenben, ami a magyarság jelenét, jövőjét illeti, abban maximálisan számíthatnak a támogatásunkra, konstruktív ellenzéki séget fogunk felmutatni.

Én igazából két nagyon rövid kérdést szeretnék a miniszterjelölt úrhoz intézni, és kérném, hogy ezekre lehetősége szerint válaszoljon. Az első az, hogy hisz-e ön abban, hogy egy demokráciában a választók akaratából létrejött kormány minden tagja a választók számára átlátható módon kell, hogy irányítsa a rá bízott területet. Önre vonatkoztatva a kérdést, hisz-e ön abban, hogy a külpolitikát átláthatóan kell irányítani? Nyilván amennyiben erre a válasza igen, akkor szeretném megkérdezni, hogy mit csinál ön a Bilderberg-csoport ülésein. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. A következő kérdést Gruber Attila képviselő úr teszi fel.

DR. GRUBER ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Köszönöm a lehetőséget. Visszaulva egy pillanatra Kovács képviselő úr kérdéséhez, azt hiszem, tanítani lehetne ezt a nagy ívet, ami a jelenleg tárgyalt, illetve az előttünk lévő kormányprogram és Hugo Chavez kapcsolata között színesedett ki, bár meg kell jegyezni, hogy az MSZP-SZDSZ-kormányprogramban sem volt szó arról, hogy bűncselekménygyanús körülmények között kótyavetyélnek el követségi épületeket, külföldi ingatlanokat, ennek a következtében aztán természetesen felmerül a kérdés, hogy az új kormány mit tesz, mit tud tenni a bezárt magyar nagykövetségek, illetőleg a bezárt magyar konzulátusok tekintetében. Van-e valami elképzelés, hogy ez a bizonyos hiányzó összeg, amely már felmerült az alelnök úr kérdésében, alkalmas és áttekinthető-e újra ezeknek a követségeknek az ismételt működtetése, gondolok itt a bizonyos területen nagy számú magyarság által kért visszaállításra és újraműködtetésre.

A második kérdésem: tetszett említeni a V4-csoport kiterjesztését, egy intenzívebb együttműködést dél-, délkelet felé. Beleértendő-e ebbe, vagy valami speciális módon kívánja-e kezelni a magyar-ukrán, illetőleg a kibővített V4-ukrán kapcsolatot? Ennek a fontosságát az is mutatja, hogy ön május közepén Ukrajnában volt a korábbi bizottsági elnökünkkel, és az elmúlt időben az elnökválasztás után Ukrajnában egy jelentős változás történt mindenféle szinten, hiszen gazdasági, katonai szinten is visszatértek az orosz kapcsolatok erősítésére. Lehet-e ezt a kapcsolatot úgy értékelni, hogy ez egy speciális kapcsolat akár a V4-eken túl vagy emellett? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Csak egy rövid megjegyzést engedjenek meg nekem! Több kérdés ilyen irányban hangzott el. Tervezni szeretnék a Fidesz részéről, hogy ezekben az ügyekben, amelyek itt elhangzottak, azon túl, hogy a következő kormánynak lesznek ebben komoly feladatai és a minisztériumnak is, tervezzük egy bizottság létrehozását, amely arról szólna, hogy ilyen jellegű kérdésekben, ügyekben további követést tudjunk, tehát

albizottsági szinten is figyelemmel tudjuk kísérni azokat a fejleményeket, amelyek ezekben az ügyekben jelentkeznek. Természetesen ennek meglesznek majd a formai követelményei, hogy ezt hogyan hozhatjuk majd létre.

Megadom a szót Dorosz Dávidnak.

DR. DOROSZ DÁVID (LMP): Köszönöm, elnök úr. Köszönjük szépen a Lehet Más a Politika frakciója nevében is a tájékoztatást. Három kérdést szeretnék feltenni. Az első az, hogy mi is meglepődve tapasztaltuk, hogy a kormányprogram nem nagyon fordított energiákat a külpolitika kifejtésére. Azt szeretném kérdezni, hogy nem vetíti-e ez előre, hogy a kormányon belüli érdekérvényesítésnél a külpolitika, illetve ön háttérbe fog szorulni, és hogy ez ellen hogyan kíván tenni.

A következőben azt szeretném megkérdezni, hogy az ENSZ-ben való magyar részvétel kapcsán milyen változtatásokat tervez az ön által vezetett Külügyminisztérium, illetve hogy prioritássá akarja-e ön, illetve a kormány tenni az ENSZ BT-ben való magyar tagságot, illetve annak az elnyerését, mert erre vannak tervek, de szeretnénk tudni, hogy a következő kormány terveiben ez milyen nagyságban szerepel.

Az utolsó kérdésem pedig a következő lenne: a V4-ek együttműködésének erősítését többször is visszatérően említette - ennek vannak-e már kidolgozott, konkrét javaslatok, hogy ezeket milyen téren, illetve milyen eszközökkel szeretnék erősíteni? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kalmár képviselő úr!

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Nagyon érdekes volt, amit tetszett mondani, ugyanakkor felemelő. Egy pár gondolatot szeretnék kiemelni és egy pár kérdést is feltenni, konkrét kérdéseket ezzel kapcsolatosan. Először is nagyon pozitív számomra a lengyel kapcsolat hangsúlyos említése, sőt ez az észak-déli irány erősítése nagyon fontos, ezt nagyon fontosnak tartjuk. Sőt, úgy gondolom, és úgy gondoljuk a KDNP nevében beszélve, hogy esetleg egy horvátországi csatlakozás, Horvátország csatlakozása után ezt a kapcsolatot erőteljesebben lehetne kiépíteni lengyel-magyar-horvát ...

ELNÖK: Bocsanat, képviselő úr, hogy közbeszólok, elnézést kérek. Kérem, a mikrofont húzza közelebb magához egy kicsit - a jegyzőkönyv érdekében is. *(Dr. Horváth János: Jó lenne hallani.)*

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Köszönöm, birkózunk a technikával. A másik, ami a kormányprogramot illeti, itt sokan hiányolják a külpolitikai fejezetet. Én azt gondolom, hogy van ott egy olyan kifejezés, amely a képviselőtársaim figyelmét valahogy nem fogta meg, pedig roppant fontosnak tartom, a Kárpát-medencei gazdasági térségről beszél.

Ez a külpolitikának is feladatokat fog adni, hiszen a környező országoknak ebben lehetőséget kell látniuk, és nehogy úgy gondolják, hogy esetleg egy magyar gazdasági fölény akar kialakulni a Kárpát-medencében. Ez viszont a külpolitika feladata. Máskülönben én ezt a gondolatot nagyon üdvözlöm és jónak tartom, hiszen a Kárpát-medence Brüsszelből vagy akár Washingtonból nézve egy térséget alkot, onnan nem igazán látszik, hogy hol van a Dél-Alföld vagy Észak-Alföld.

Továbbá ami az országkép javítását illeti, tényleg más országokhoz képest le vagyunk maradva és erre nagyon komoly hangsúlyt kell fektetni. Ami a konkrét dolgot illet: bizonyára tetszenek tudni a temerini fiatalok bebörtönzéséről, és ez már évek óta tart. Ebben az esetben

tudunk-e valamit tenni, hiszen azoknak az ifjaknak az életéről van szó. Nem bánnak velük kíméletesen a szerbiai börtönben.

Még egy kérdésem volna a székely autonómiával kapcsolatban. Milyen lehetőségeket lát miniszterjelölt úr ebben az ügyben? Igaz-e az a - azt hiszem, sajtóból hallottam, olvastam ezt - a hír, hogy a Nemzetbiztonsági Hivatal egy része a Külügyhöz kerül. Így van ez? *(Németh Zsolt: A hírszerzés.)* Jó, ezt szerettem volna. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szávay képviselő úr következik.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Három kérdésem lenne, kettő nagyon kis rövid, aprócska, a harmadik egy kicsit kevésbé.

Az egyik az, hogy a külföldi, nevesül az iraki és az afganisztáni katonai misszió megítélése szempontjából lesz-e valami változás a kormányváltással együtt, vagy ön is, illetve a jövőben magyar kormány továbbra is úgy fogja gondolni, hogy ebben a két háborúban – amihez nekünk semmi közünk nincs a Jobbik megítélése szerint – továbbra is részt kell hogy vegyünk valamilyen formában?

A másik kérdésem hasonló ehhez, csak nagyon röviden: milyennek látja, hogyan tervezi miniszterjelölt úr a Koszovóval való viszonyt?

A harmadikra pedig megkérném miniszter urat, hogy egy picit bővebben is válaszoljon majd. Érintette a felvezetésében a Szlovákiával való viszony terheességét. Tegnap egy másik sajtónyilatkozat kapcsán beszéltem erről, érintve külügyminiszter úr személyét is, és szeretném itt, ön előtt is megismételni, hogy a Jobbik úgy gondolja, hogy a kormánynak és személyesen külügyminiszter úrnak lesz nagyon fontos feladata és szerepe abban, hogy Szlovákiát erre az európai útra visszatérítse. Várhatunk-e, várhatjuk-e azt, hogy az elmúlt 8 évvel ellentétben egy határozottabb magyar kül- és nemzetpolitikával, európai szövetségeseket keresve, a nagy parlamenti pártok az európai pártcsaládjuknál lobbizva helyezték valamilyen nyomás alá Szlovákiát, hogy ezeket a rendelkezéseit vonja vissza, illetve hogy adott esetben ne léptesse életbe a Beneš-dekrétumokhoz hasonló diszkriminációs törvényét, amit most elfogadtak, illetve elfogadni készülnek. Milyen konkrét lépéseket tervez miniszterjelölt úr ebben az ügyben? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Horváth János képviselő úr!

DR. HORVÁTH JÁNOS (Fidesz): Elnök úr, köszönöm. Üdvözlét miniszterjelölt úr és csapata részére. Jó tudni, hogy ilyen tapasztalt személyekkel beszélhetünk külpolitikáról. Azok a specifikus kérdések, amelyek elhangzottak és elhangzanak, azok úgy lesznek rendjén, és abban szeretnék majd annak idején részt venni.

Ebben a percben úgy érzem, miniszterjelölt úr, hogy kívánatos volna valami olyan kijelentés, koncepcionális megnyilatkozás, hogy a jegyzőkönyv számára, azok számára, akik különösen idefigyelnek most ránk, amikor a külpolitikáról először beszél a megalakuló kormány, nevezetesen, hogy a hírünk a világban témát, amit ön olyan világosan és olyan hangsúllyal emlegetett, hogy e tekintetben tényleg fogadóképes lesz-e az eddigi tapasztalatokon túl a magyar külpolitikai kormányzat.

Gondolok itt olyan instrumentumra, mint az Interparlamentáris Unió, ami olyan kellemes, olyan jó dolog, olyan elkávézgató, elutazgató valami, azonban koncepcionálisan ez egy rendkívüli lehetőség. 360 magyar képviselő, aki 360 vagy több száz más képviselőkkel kapcsolatot teremthet, aztán ennek mindenféle vetületei - gazdaságdiplomácia, kultúradiplomácia, népdiplomácia – eddig szerte a világon nagyon kevésbé voltak használatosak, noha az intézmény több mint 100 esztendeje létezik.

Úgy látom és többen úgy láttuk, akik ennek részesei voltunk az elmúlt évek során és most különösen, hogy itt valami olyan új lehetőséget, olyan tárogatót vehetünk kezünkbe, amit ha mi éppen magyarok, a magyar külpolitika művelői hasznosítunk, olyasmis lesz, mint amikor – engedtessek meg, hogy metaforákban beszéljek – kitalálták a kereket annak idején valamikor a civilizáció kezdetén. Ez egy lehetőség, jelentős számú tehetséges, fölkészült személy, és sok olyasmis történhet, ami eddig nem történt.

Azt szeretném, azt javaslom, miniszterjelölt úr, hogy szülessen most egy olyan fajta kijelentés az alakuló kormányok részéről, hogy ezt az instrumentumot hogy látjuk és hasznosítani kívánjuk, és ha pionírok is vagyunk a világban, akkor sem szégyelljük magunkat és csináljuk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Vejkey képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Külügyminiszterjelölt Úr! Expozójából már kivilágolt, hogy miképpen látja Magyarország jelenlegi megítélését az EU-ban, ezért a kérdésem az, hogy milyen eszközökkel kíván ezen a napjainkra rólunk, hazánkról kialakult, sajnos negatív képen változtatni.

Az EU-elnökség kapcsán az lenne a kérdésem, hogy hogyan látja az előző kormány felkészülését az EU-elnökségre szakmai, költségvetési, technikai lebonyolítás, határidők, helyszínek szempontjából. Végül a harmadik kérdésem a Külügyminisztérium működésével kapcsolatban lenne, hogy mit kíván tenni külügyminiszter-jelölt úr a tekintetben, hogy a Külügyminisztériumot érintő zavaros ügyek kivizsgálódjanak. Különösen utalnék az ÁSZ megállapítására az orosz ingatlan eladásával kapcsolatban. Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mivel több jelentkező nincsen, megadom a szót... *(Jelzésre:)* Már lezártuk a kört, mert több jelentkező nem volt, de megadom a szót Vargha Tamás képviselőtársunknak.

VARGHA TAMÁS (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Kovács László felszólalásában egy általa nem ismert tudomány, a nyelvészet területére tévedt, majd merészen összekeverte a kormányprogramot egy bulvárújsággal.

Mindannyiunk tisztánlátása érdekében hadd olvassam fel a III. fejezetben, a Nemzeti ügyek fejezetében a bevezetőben – hangsúlyozom, a bevezetőben – szereplő inkriminált mondatot: „Magyarország új kormányának a nemzeti ügyek sikere érdekében fontos feladata lesz megújítani szövetségét a Nyugattal, erősebb kapcsolatokat teremteni Amerikával, és új alapokra helyezni viszonyát a keleti országokkal is, és hazánkat meghatározó szereplővé tenni egy közép-európai együttműködésben.

Ez az a négy külpolitikailag fontos irány, amiről a Nemzeti ügyek fejezet bevezetőjében szó van. Arra szeretném kérni a miniszterjelölt urat, hogy mind a 4 igen fontos irányról röviden ejtsen néhány szót. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadnám a lehetőséget a válaszokra a miniszterjelölt úrnak.

Dr. Martonyi János reflexiói

DR. MARTONYI JÁNOS külügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen, elnök úr. Ha megengedi, a kérdések feltételének sorrendjében válaszolok, illetve remélem, hogy mindegyikre sikerül választ adnom.

Ez a kérdés többször is felmerült, hogy a kormányprogramban szerepel-e, illetőleg nem szerepel, vagy miért nem szerepel egy külpolitikai vagy akár integrációs politikai, európai politikai fejezet. Én úgy érzem, hogy ez a kormányprogram a nemzeti célokat jelöli meg, valóban egy utalás össze is foglalja végül is a külpolitika legfontosabb célkitűzéseit. Mi az ehhez kapcsolódó külpolitikai és európai politikai stratégiát folyamatosan kommunikáljuk. Eddig is azt tettük, és a jövőben is ezt fogjuk tenni szóban, írásban egyaránt.

Önmagában véve az, hogy egy kormányprogramban mi szerepel, és mi nem, az nemzetközi összehasonlításban is nagyon változó. Még a magyar történelemben is változó, de most nem akarok hosszabb elemzésekbe belemenni. Vannak olyan országok, vannak olyan kormányok, amelyeknek egyáltalán nincsen meghirdetett programjuk, tehát nem áll fel a miniszterelnök, és nem ad elő egy kormányprogramot. A személyét elfogadják - éppen a közelmúltban volt erre példa -, majd ezt követően persze a kormány folyamatosan kommunikálja, hogy mit fog és mit akar csinálni. Én ezzel nem azt akarom mondani, hogy nekünk ebbe az irányba kell mozdulnunk, de itt most egy olyan történelmi pillanatban vagyunk, amikor a legfontosabb nemzeti célkitűzéseket kellett meghatározni egy bizonyos emelt szinten, kétségtelen, tehát nem a konkrét cselekvés szintjén. A konkrét cselekvést mi folyamatosan meg fogjuk határozni és ezt - erre is volt kérdés - a lehető legátláthatóbb, legvilágosabb módon közöljük a közvéleménnyel.

Ami az állampolgársági kérdést illeti, csak röviden szólnék erről, mert a plenáris ülésen ez a vita felmerült, és egy vita is lezajlott. Tehát egyrészt felmerült az a kérdés, hogy hogyan hat most ez a törvénymódosítás a szlovákiai választásokra, összefüggésben azzal a kérdéssel, hogy nem lett volna-e célszerűbb a szlovákiai választásokat megvárni, netán akár a szlovák kormányalakítást is megvárni. Azt hiszem, egy ilyen döntés pontos hatása magára a választási eredményre nagyon nehezen mérhető. Tehát vannak pozitív, negatív hatások, vannak ilyen irányban ható hatások, és vannak ellenkező irányban ható következmények is. Tehát azt hiszem, ezt nehéz megbecsülni.

Egy biztos: a választásokon győztes pártszövetségnek központi ígérete volt, választási ígérete volt az, hogy a legelső intézkedései között ezt a lépést meg fogja tenni. Senkit nem ért meglepetés. Ilyen értelemben véve az is közömbös, hogy pár nappal vagy héttel korábban ezt közöltük, hiszen évek óta közöljük. A 2006-os választás előtt én magam mondtam el, próbáltam elmagyarázni, hogy itt tulajdonképpen miről van szó, nem kettős állampolgárságról, hanem a magyar állampolgárság megszerzésének a lehetőségéről és így tovább, és így tovább. Ha történetesen 2006-ban a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség megnyerte volna a választásokat, mint ahogy nem nyerte meg, akkor megtette volna ezt a lépést 2006-ban. Most, hogy megnyerte a választásokat, az első lépései között ez szerepel. Én azt hiszem, a demokratikus politikának van egy olyan alapszabálya, hogy a választási ígéreteket lehetőleg nemcsak tartalmilag, hanem az időzítés szempontjából is teljesíteni kell.

Egyébként a vita tovább fog folyni, valószínűleg nem tudjuk pontosan megmondani, hogy mi történt volna akkor, ha egy másik megoldás születik. Egy biztos, legalábbis én a magam részéről meglehetősen biztosnak tartom, hogy a korábbi szlovák megnyilvánulások fényében az nem tekinthető meglepetésnek, hogy a szlovák politikai elit, mondanám a többsége, ezt mindenféleképpen éles ellenzéssel fogja fogadni. Más a filozófia, és itt van az igazi gond, mert ez az állampolgársági téma csak egy szimptomája annak, hogy másként közelítünk meg alapvető kérdéseket.

Szlovákia azonnal biztonságról beszél, területről beszél. A szlovák miniszterelnök ellentámadást helyez kilátásba. Tessék mondani, ki támadta meg őket? Ki vonta kétségbe a területi integritásukat? Ki vonta kétségbe a nemzeti méltóságukat? Ugyanúgy tiszteletben tartjuk mi az ő nemzeti méltóságukat, mint ahogy ő a mienket. Mi nem akarunk senkit megtámadni. Mi nem beszélünk területről. Mi emberekről beszélünk, emberi jogokról beszélünk, és azt mondjuk, hogy a mai globális világban, ahol sok-sok millió ember él az

egész glóbuszon, két identitással, két kultúrával, két nyelvvel, két állampolgársággal, Közép-Európában, ahol különösen erős ez a fajta sokszínűség, diverzitás, ott mi akadályozza meg azt, hogy ezek az emberek ezzel a lehetőséggel is éljenek, amikor ugyanez megvan a románoknak, megvan a szerbeknek, megvan a horvátoknak is és jelentős részben akár a szlovákoknak.

Mi köze ennek a nemzetbiztonsághoz? Mi köze ennek a határokhoz? Mi köze ennek a területhez? Semmi! De ameddig ezt nem ismerjük fel, és ameddig ezt az alapvető kérdést eltérően közelítjük meg, addig lesznek vitáink, és állunk elébe, mint ahogy adott esetben egy négy szemközti beszélgetésen is, ami nem volt négy szemközti, mert hatszemközti volt Pozsonyban, ott ugyanezeket a dolgokat el kellett, hogy mondjuk egymásnak, és legalább világosan tudjuk, hogy igen, másként látjuk a világot. Hiába konzultáltunk volna akár hónapokon keresztül, ezt a különbséget nem tudtuk volna megoldani. Azt hiszem, erre tekintettel mégiscsak azt látom igazából eredménynek, hogy azok a szomszédok - ma reggel valaki volt Kisantant-országokról beszélt, én szóltam is, hogy én ezt a kifejezést nem szívesen hallom és nem is használom -, ezek az úgynevezett volt Kisantant-országok most mintha nem tömörültek volna egységbe, mintha egyetlenegynek lenne kifogása ezzel a lépéssel szemben, mert a többiek pontosan értik azt, hogy ez egy olyan dolog, amit ők is megtettek. Én nem vagyok biztos abban, hogy ennek ők olyan nagyon örülnek vagy boldogok, de nem hiszik, hogy ez egy olyan kérdés, aminek terhelnie kellene a két ország kapcsolatát és magyar belügynek tekintik. Én ezt eredménynek érzékelem, és azt hiszem, ez talán egy kis reménysugarat is ad arra, hogy a jövőben ezeket a kérdéseket, ezeket a nagyon nehéz, történelmi gyökerű érzékeny kérdéseket is meg tudjuk közelíteni úgy, hogy lassan-lassan egységes vagy legalábbis hasonló álláspontra jutunk.

Nagy Gábor képviselő úr kérdezett az ingatlanokról - a moszkvai ingatlan később is felmerült. Azt hiszem, közismert, hogy az ügyészség jelenleg nyomozást folytat ebben az ügyben. A nyomozás jelenlegi állásáról nekem pontos tudomásom nincs. Az eddig ismert tényállás - fogalmazzak így - rendkívül különös. Nem véletlen, hogy ezt az ÁSZ is megállapította, és az ügyészség folytatja ezt a nyomozást, meglesz az eredménye. Nyilván mindenki le fogja vonni ebből az eredményből, adott esetben a bírósági döntésből fakadó következményeket.

Horvátország tagsága: ez egy nagyon fontos kérdés. A magyar külpolitikának egy nagyon fontos célkitűzése, hogy ezt a tagságot mielőbb elérje az Európai Unió. Valóban ennek az összefüggésében az is lényeges, hogy a magyar elnökség alatt írjuk alá a csatlakozási szerződést. Erre egyébként jelenleg megvan az esély, a remény mindenféleképpen, ha ennek az esztendőnek a végéig le tudják zárni a tárgyalásokat. Persze még nagyon sok kérdés van, három fejezetet még meg sem nyitottak - nem mennék bele a részletekbe -, akkor én azt hiszem, ez megint csak egy szimbolikus jelentőségű aktus lenne, hogy ezt a horvát csatlakozási szerződést akár Budapesten íránk alá. Ez kétségtelenül a magyar elnökség számára is egyfajta sikert jelentene.

Hogy ez hogyan alakul, ezt nem tudom. Június 6-án lesz Szlovéniában népszavazás a Horvátország és Szlovénia közötti területi vita rendezésének a mikéntjéről, módjáról, tehát azt a bizonyos választott bírósági szerződést vagy megállapodást, amit a két ország kötött egymással, a szlovén fél népszavazás útján ratifikálja, tudniillik az alkotmányának egy bizonyos értelmezéséből egy ilyen kötelezettség fakad.

Tudniillik a kérdéstről elég részletesen tudtam most tájékozódni, hiszen mindkét féllel beszéltem az elmúlt időszakban. A szlovén népszavazás eredménye egyelőre, azt hiszem, döntetlenre áll, amennyire ezt föl lehet mérni. Azt hiszem, hogy Európának, Magyarországnak és legfőképpen Horvátországnak is az az érdeke, hogy a szlovénok erre rábólintsanak, de hogy pontosan mi fog történni, én azt most nem tudom megmondani.

A soros elnökség prioritásai között szerepel az, amint azt már korábban jeleztük több alkalommal, ez pedig a kulturális és nyelvi sokszínűség támogatása az Európai Unión belül, összekapcsolva ezt a regionalizmussal, a régiók fejlesztésének az elképzelésével. Ebbe egyébként beleillik adott esetben ez a kárpát-medencei gazdasági együttműködési téma is. Önmagában véve a területi autonómia nem uniós hatáskör. Az, hogy a területi autonómia adott esetben milyen eszközökkel hogyan mozdítható elő, az egy további kérdés, erről volt is kérdés a székely autonómia összefüggésében. Erre akkor és ott fogok visszatérni.

Örülök annak, amit Gyöngyösi képviselő úr mondott, hogy segíteni kívánja ő saját maga és a pártja a magyarságot: bármilyen összefüggésről is legyen szó, a magyarság mindig számíthat az ő segítségükre. Én ezt megnyugvással veszem tudomásul. Legfeljebb annyit kérek, hogy ha valóban fontosnak tartják azt, hogy a magyarság érdekei ne sérüljenek, sőt, éppen ellenkezőleg, segíteni akarják a magyar nemzeti érdekek érvényesítését, akkor – csak egy példát mondom – a magyar parlamentben ne beszéljenek zsidó világ-összeesküvésről, mert ezzel mártanak a magyarságnak, ártnak a magyar nemzetnek!

Egy olyan helyzetben, amikor a magyar nemzetnek a világ támogatására szüksége van, és amikor a magyar nemzet kormányának a legalapvetőbb jelszava az, hogy az emberi jogokat, egyéni és közösségi emberi jogokat a lehető legnagyobb mértékben tiszteletben akarja tartani és tartatni.

GYÖNGYÖSI MÁRTON (Jobbik), a bizottság alelnöke: Elnézést, hogy félbeszakítom! Ez az Index hamisítása volt, amit azóta helyreigazított. Én nem beszéltem ilyenről! Olvassa el az Index utána való jelentkezését, elnézést kértek tőlem, és elhangzott: nem beszéltem zsidó összeesküvésről. Én csak annyit kérdeztem, hogy ha az önök kormányprogramja a nemzeti érdekekről és a nemzeti önrendelkezésről szól, akkor hogyan bízhatják rá a külpolitika irányítását egy olyan emberre, aki a Bilderberg-csoport összejöveteleire, üléseire jár.

Nagyon jól tudjuk, hogy ennek a csoportosulásnak mi a személyi összetétele. Én csak ennyit mondtam. A "zsidó" szó a Jobbik szájából nem hangzott el ilyen összefüggésben. Az Index meghamisította azt, amit én mondtam: parlamenti jegyzőkönyv készült erről. Figyelmébe ajánlom a miniszterjelölt úrnak!

ELNÖK: Kérem, miniszterjelölt úr, folytassa! Alelnök úrnak mondanám, mivel első ülésén van ebben a formában, kérem, engedje meg, hogy ilyen helyzetekben a szót én adjam meg. Ez a feladatom mint az ülést vezető elnöknek. Fontos dolog, amit elmondott, köszönjük szépen, és akkor miniszterjelölt úré a szó.

DR. MARTONYI JÁNOS külügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen ezt, örülök annak, hogy ez tisztázódott. Örülök annak, hogy ez a kifejezés nem hangzott el a plenáris ülésen, a jegyzőkönyvet én magam persze nem láttam. Magam is - bevallom - az Index híradására hagyatkoztam. Ha ez nem hangzott el, tekintse azt, amit most mondtam, érdektelennek!

Egyébként a Bilderberg-ügyre egy pillanat múlva visszatérek. Ettől függetlenül azt hiszem - ezt egy fontos kérdés -, hogy nekünk azonos mércét kell alkalmaznunk a külkapcsolatainkban és idehaza egyaránt. Ha mi azt igényeljük, hogy a nemzeti identitásunkat, a közösségi jogainkat tartsák tiszteletben a szomszédos országokban meg egyáltalán az egész világon, akkor nekünk ugyanezt kell csinálnunk itthon is.

Például mindent el kell követnünk annak érdekében, hogy integráljuk a hátrányos helyzetben lévő kisebbségeinket. Ez a külpolitikai céljaink elérését is segíti. Lássunk tisztán: a kettő összefügg. Én tehát ebben az értelemben véve – elismervén azt, hogy ezek a kifejezések akkor nem hangzottak el – azt kérem mindenkitől, hogy amikor a hazai kérdésekben

nyilatkozik, figyeljen egy pillanatra oda, hogy ennek lesz egy nemzetközi hatása is. Azok a célok, amelyeket – egyébként – úgy érzem, egyetértésben akarunk elérni és ezek a nemzeti célkitűzések, sérelmet szenvedhetnek akkor, ha itthon mi a saját dolgainkban más nyelvezetet használunk. Ennyit erről, és szerintem tovább is léphetünk.

A Bilderberg-csoport üléseire nem járok. Örülnék, ha járnék! Lehetőséget adna bizonyos elképzelések, célkitűzések megvilágítására legalábbis; ha nem is érvényesítésére, hiszen ez nem egy olyan csoport, amely bármiféle döntéshozatali joggal rendelkezik. Egyszer hívtak meg erre az ülésre, 2008-ban. Mindig változó kör van jelen, minden esztendőben mások és mások vesznek részt: európai biztosok, adott esetben üzletemberek, a kulturális élet szereplői, netán miniszterek, volt miniszterek, bárki.

Ne menjünk bele ennek a kérdésnek ebbe az összefüggésébe, ami most itt tisztázódott, de mondjuk a holland királynő, meg a spanyol királynő nehezen azonosítható valamifajta világ-összeesküvéssel, ugyanis ők tartják ezt össze legmagasabb szinten. Ne vitassuk meg most itt a Bilderberg-csoportot!

Mindenesetre szeretném jelezni, hogy nagyon sok ilyen, informális konferencia, találkozó zajlik a világban, én mindenkinek azt tanácsolom, hogy ha meghívják ezekre, menjen el! És mondja meg, hogy mi a magyar érdek! Mondja meg, hogy mi a magyar nemzet legfőbb dilemmája! Hogy lehet ezeket megoldani?! Vegyen ebben részt, és akkor talán ez a bizonyos országkép is jobbra fordul, jobban meg fognak minket ismerni, nem jelenik meg annyi hamis, ostoba, abszurd híresztelés az országról. Úgy gondolom, hogy ez megintcsak közös érdek.

Tovább lépve ezen: az ingatlankérdést meg fogjuk nézni. De én most a Külügyminisztérium költségvetési helyzetéről, ingatlanhelyzetről nyilatkozni nem tudok, valójában nem is akarok, mert azt megelőzően, hogy az ember nem kap teljes képet, teljes leltárt a helyzetről - ideértve ingatlanokat, ideértve költségvetési helyzetet, ideértve esetleges ki nem fizetett adósságokat és így tovább – ebbe most nem megyek bele –, nem lehet. Alaposan át fogjuk nézni a helyzetet, és amikor ezt megtörtént, akkor ennek eredményeként tudunk dönteni mondjuk például ingatlanértékesítésekről vagy ingatlanok nem értékesítéséről, adott esetben a piaci viszonyok függvényében is.

Az újrainítással – megmondom egész őszintén – ha alkalmat kapok rá, ebben az adott helyzetben óvatos lennék. Nem véletlenül mondtam első prioritásként azt, hogy nekünk most az ország gazdasági megújításában kell meghatározó, döntő szerepet játszani, ezt megteesszük. Nem a költségek időszeke következik. Nem tudjuk még az ország pontos gazdasági-pénzügyi helyzetét sem, de még a világot sem látjuk pontosan, nem is beszélve az európai és az euróról. Mindenki által ismert dolgokról van szó.

Óvatosságot ajánlok és egyben stratégiai felmérését az egész rendszernek, és amikor ezt megtettük, akkor lehet dönteni újrainításokról, adott esetben éppen a nemzetpolitikai megfontolások eredményeként, vagy lehet dönteni egy további ésszerűsítésről is, amelyre vannak példák a világban.

Durván Magyarországnak 100 képviselője van 1000 emberrel. Ha valakinek van hozzá kedve, össze tudja hasonlítani Svédországgal, Finnországgal és jó néhány más országgal és rá fog jönni, hogy ezek a nálunk lényegesen gazdagabb országok azért szerényebb rendszert működtetnek. Rögtön hozzáteszem persze, hogy nekünk megvannak a nemzetpolitikai szempontjaink, ami többletet jelent, ezt is figyelembe kell venni. Egy biztos: meg kell gondolni a dolgokat, alaposan át kell nézni a helyzetet, stratégiát kell kialakítani, és ennek nyomán kell a konkrét újrainítási vagy bezárási döntéseket meghozni és nem fordítva.

A V4-et – lehet, hogy nem voltam pontos – önmagában nem akarjuk kiterjeszteni; a Visegrád az Visegrád. Ezzel szemben vannak olyan formátumok, mint a V4 plusz 1, V4 plusz 2. Aztán van a regionális partnerség, a keleti partnerség, ami egyébként megintcsak a magyar

elnökségnek egy prioritása lesz – és itt térnék rá Ukrainára -, mert hiszen a keleti partnerségi csúcsertekezlet a magyar elnökség alatt zajlik majd le, éspedig itt Magyarországon.

Tehát azt hiszem, ez lesz a magyar elnökség leglátványosabb eseménye, legalábbis a nemzetközi közvélemény felé. Egyébként az új helyzetben most erről nem beszélünk, majd délután tudunk erről beszélni. A lisszaboni szerződés egyébként ebből a szempontból is elég jelentős változásokat hoz létre a soros elnökség feladatai tekintetében.

Ukrajna egy külön nagyon izgalmas téma. Az elmúlt hetekben, hónapokban a világsajtó, a szaksajtó is nagyon sokat foglalkozott Ukrajnával, merre megy Ukrajna, mi történik, különböző javaslatok is vannak. A legérdekesebb mozzanata ennek nyilván az orosz-ukrán kapcsolat alakulása. Én örülök ennek a kérdésfelvetésnek, mert ez minket közvetlenül érint. Nekünk jó kapcsolataink vannak Ukrajnával, a magyar-orosz kapcsolatok is stratégiai jelentőségűek mindenekelőtt gazdasági szempontból, de egyébként is. Nekünk egyáltalán nem mindegy, hogy az orosz-ukrán kapcsolatok hogyan fognak alakulni. Követjük ezt és mind a két féllel folyamatos, kölcsönös bizalomra épülő párbeszédet akarunk fenntartani, mert így tudjuk ezt a nagyon fontos vonulatát ma az európai, sőt világpolitikának megfelelően követni. Az orosz kapcsolatról az elmúlt hónapokban, hetekben nagyon sokat nyilatkoztunk, ellenzékiként is látogatásokat tettünk Oroszországban. Én magam nagyra értékeltem, hogy az orosz külügyminiszter mint magánszemélyt, mint esetleges jövőbeli külügyminisztert külön ebéden fogadott, és nagy őszinteséggel beszélt Oroszország legfontosabb külpolitikai kérdéseiről. Tehát én úgy érzem, hogy megvan a kölcsönös megértés, bizalom, és fel fogunk építeni egy olyan stabil, átlátható kapcsolatrendszerre, amelyből hiányozni fog mindenféle beavatkozási elem, hiányozni fognak a liechtensteini számlák, hiányozni fognak a közvetítő cégek. Egy átlátható, tiszta - ismétlem -, a kölcsönös bizalmon épülő kapcsolatrendszerre fogunk felépíteni.

Az ENSZ BT tagság fontos. Talán fogjuk folytatni az erőfeszítéseket. Én magam is tovább fogom folytatni a külügyminiszter elődeim erre irányuló erőfeszítéseit. Hogy aztán ezek sikeresek lesznek-e vagy sem, azt nem tudom. Magából a régióból is, a legszűkebb régióból is két jelölt van. Szintén most beszéltem erről a jövőbeli, már ami engem illet, a szlovén kollégámmal, ők is jelöltek. Tehát talán majd erről is egyszer egyeztetni lehet, de egyelőre én erre a kérdésre azt tudom mondani, hogy folytatjuk az erőfeszítéseket, és fontosnak tartjuk azt, hogy Magyarország 2012-13-ban megjelenjen a Biztonsági Tanácsban annak egyébként minden terhével és felelősségével együtt.

A visegrádi együttműködésre vonatkozó konkrét javaslatok valóban nagyon fontosak. Én erre utaltam, nem akartam a részletekbe belemenni. Kell egy infrastrukturális és gazdasági tartalom. Ezt kell erősíteni. Ez áll vasútvonalakból, autópályákból, áll mondjuk gáztárolási rendszerből, mondjuk a NEC közismert ebből a szempontból, észak-déli vonalakkal áll, és áll mindezeknek a finanszírozási lehetőségeiből. Nem véletlenül beszélünk mi elég régóta valamiféle visegrádi vagy esetleg egy magyar-lengyel bankról, amely persze nyilván bevenne külföldi forrásokat is, és ezeket a nagy infrastrukturális projekteket, amelyek indulóban vannak, tudná finanszírozni, túl persze az európai uniós forrásokon, de ezek az uniós források erre nem lesznek elegendőek, tehát nekünk további megoldásokon is gondolkodnunk kell. Tehát ez is visszavezet egy kicsit a lengyel kapcsolathoz is, de ugyanakkor egy visegrádi keret - bárki megnézheti az utakat, megpróbálhat vasúton elmenni Varsóba, megnézheti, hogy hány repülőjárat van Varsóba, és ezt összehasonlíthatja mondjuk a nyugat-európai járatokkal, és rögtön látni fogja, hogy itt valami észak-déli irányban hiányzik. Megvannak a történelmi, földrajzi okai, de ez hiányzik, meg kell teremteni. Magától nem lesz meg. Hát, ez is, ha végignézzük, a visegrádi együttműködés tartalma.

És valóban egy következő nagyon fontos kérdés, ami a programban is megjelenik, a Kárpát-medencei gazdasági térség. Vannak, akik nem szeretik a Kárpát-medence kifejezést. Ezt megint nem tudom megérteni. Kárpát-medence lakosainak a többsége jelenleg nem

magyar. A Kárpát-medencei magyarság rendkívül jelentős tényező, ez kétségtelen. De amikor a Kárpát-medencei gazdasági térségről beszélünk, akkor a józan eszről beszélünk, a gazdasági ésszerűségről beszélünk, infrastruktúráról beszélünk, kapcsolatokról beszélünk, egymás országaival létesített társaságokról, vállalatokról beszélünk, kereskedelemről beszélünk, befektetésekről beszélünk és így tovább, és így tovább, nem is beszélve arról, hogy még mindig hihetetlenül el vagyunk maradva mondjuk a határátkelőhelyek, a határon átjutás technikai lehetőségei, adottságai tekintetében, különösen akkor, amikor egyes szomszédos országok még építenek is esetleg kisebb-nagyobb gátakat, hogy azért olyan nagyon tökéletesen ne érvényesüljön a határellenőrzés hiánya. Ez megint csak ide tartozik. Azt hiszem, ez a dolog mindig egy regionális kontextusban, egy közép-európai kontextusban közelítendő meg, és ez pedig - visszatérve a bevezetésre - a magyar külpolitika egyik fő prioritása lesz.

A temerini fiatalok ügyét napirenden tartjuk. Fel fogjuk használni az összes diplomáciai lehetőséget, adott esetben informális, baráti eszközökkel is, amelyek ezeknek a fiataloknak a kiszabadítását - mondjuk így nyugodtan - szolgálják.

A székely autonómia érzésem szerint egy hosszú folyamat lehet. Első lépésként ha Romániában létrejönne az ígért decentralizáció és regionalizáció, és pedig olyan határokkal, amiről az egyik elképzelés most már ismert, tehát ez a bizonyos két és fél megye, akkor ez még akkor is előrelépés lenne, ha - amint azt Bănescu román elnök mindig elmondja - ez a régió ugyanolyan önállósági fokot kapna, mint az összes többi romániai régió.

Van egy másik vonulat, ez pedig a kulturális autonómia. Áttörés volt Szerbiában, tudjuk. Nincs még ilyen áttörés Romániában. Ezt mindenféleképpen meg kellene lépniük, hiszen ez egy teljesen magától értetődő és természetes dolog. Magyarország is érvényesíti, most már Szerbia is. Ennek azért is jelentősége van, mert ha megvalósul egy erőteljes regionalizáció, decentralizáció, és ez kapcsolható egy kulturális autonómiához, ami persze személyelvű, nem területi elvű, személyelvű, ugyanakkor van egy területi elvű regionalizáció is, akkor úgy érzem, hogy valahol elindultunk. Nem kellene most erről magyaráznom. Szerintem a dolog teljesen világos. Ez az a fontos politikai cél, amit egyrészt a romániai magyarság politikai szervezeteinek mindenféleképpen szorgalmaznia kell, és amihez nekünk minden lehetséges támogatást meg kell adnunk.

Az iraki afganisztáni misszió: maradunk-e vagy sem. Maradunk. Szövetségi kötelezettségeink vannak. Maradunk. Továbbra is úgy érzem, hogy van egy közvetlen vagy közvetlenné válható érintettségünk is. Nem véletlenül indultam ezzel a globális bevezetővel. Nagy erők mozognak a világban. Ha mondjuk a multipoláris világ egy fontos tényezője egy fundamentalista ideológiát tesz magáévá, akkor ez veszélyes.

Semmiféle nyugati felsőbbrendűségekre nincs okunk, mert a XX. század fundamentalista ideológiáit a nyugat találta ki, és ő vitte a világot két világháborúba. Ha most ezt valaki más kezdi el, az is veszélyes. Úgy érzem, hogy ez a veszély tovább terjedhet Közép-Ázsiára, tovább terjedhet majd aztán Európára is. Ez persze megközelítés kérdése.

Azt hiszem, hogy ilyen szempontból van egy érintettségünk is. Túl azon – és talán a NATO-ról is kellett volna egy kicsit többet beszélni -, hogy van egy olyan stratégiai koncepció készülőben, amely a globális veszélyek tekintetében kétségkívül túllép a hagyományos területhez kötöttség tételén. Ez a bizonyos out of area kérdés, ami réges-régóta napirenden van. Nem vitás az, hogy vannak ma a világon olyan veszélyek, a mik egész egyszerűen nem köthetők területhez ezért globálisak: terrorizmus, proliferáció, a kettő összekapcsolódása, amit szerencsére nem éltünk meg, de nem zárnam ki ennek lehetőségét. Tehát van egy csomó olyan kockázat, ami csak globálisan kezelhető.

Ennek ellentétele az – és most már tulajdonképpen a NATO stratégiai koncepciójáról beszélek -, hogy akkor viszont a szövetség tagjai a területük tekintetében teljes értékű oltalmat és biztosítékot nyerjenek. Nem véletlen egyébként, hogy az Albright-jelentés – pár napja jött

ki – ezt a kettőt összekapcsolja, és azt mondja, hogy igen, területenkívüliség van a globális veszély tekintetében, de ennek ellentétéleként a tagállamokat biztosítani kell afelől, hogy a washingtoni szerződés 5. cikke nemcsak, hogy él, hanem megerősítettik. Ez egy nagyon fontos dolog, mert persze, világos: foglalkozni kell a globális veszéllyel, de ugyanakkor a területünk védelmét bármilyen lehetőségre figyelemmel biztosítani kell.

Ugyanez vonatkozik Koszovóra is. Van az országnak persze egy teherbíró képessége – minden szempontból, pénzügyi, katonai, egyéb szempontból -; és korábban is nyilatkoztuk már többször, hogy ha választanunk kell a teherbíró képességünk fényében, akkor nekünk a Nyugat-Balkánnak van elsőbbsége. Ez magától értetődő, mert ez itt van a szomszédban.

Ha tehát választani kell ilyen szempontból, akkor mi Koszovót fogjuk választani. Úgy tűnik, hogy az afgán misszió tekintetében még bizonyos külső forrásokhoz is hozzá tudunk jutni reményeink szerint. Most nem mennék bele a részletekbe, de egy biztos: a szövetségből fakadó kötelezettségeinknek a jövőben is eleget fogunk tenni.

Milyen lépéseket teszünk az új, tegnap elfogadott szlovák törvény tekintetében? Egyrészt teljes mértékben egyetértünk azzal, hogy a Magyar Koalíció Pártja a szlovák Alkotmánybírósághoz fordul. Nekem meggyőződésem, hogy ez a törvény ugyanúgy beleütközik a szlovák alkotmányba is, mint a szlovák nyelvtörvény. Itt tehát rögtön már a saját házuk táján sincs rendben a dolog. De úgy látom, hogy ez a törvény beleütközik a '97-es, állampolgárságról szóló strasbourgi egyezménybe is. Jóllehet, annak a 7. cikke valóban tartalmaz egy olyan fordulatot, hogy meg lehet fosztani az állampolgárságtól azt, aki egy másik állam állampolgárságát fölveszi, de ez egy nagyon szűk körű kivétel. Egy speciális helyzetre figyelemmel került be az egyezménybe.

Nyilvánvalóan nem lehet ez az intézkedés diszkriminációs célzatú. Márpedig, azt hiszem, mindenki belátja, hogy ennek a törvénynek az egyetlen célja az, hogy ellentámadást hajtson végre - és én most csak a szlovák miniszterelnök szavait ismétlem – a magyar közösséggel szemben, tehát válaszként a magyar törvénymódosításra olyan törvénymódosítást vezessen be, ami automatikusan – ez lényeges dolog – megfosztja a kérelmezőt a szlovák állampolgárságától.

Fölvethető az, hogy mi történne akkor, ha valóban nagy tömegek kérnék a magyar állampolgárságot, akkor ezek mind megfosztatnának a szlovák állampolgárságtól? Nem tudom, kétkem. Mindenesetre meg kell kérdezni a nemzetközi szervezeteket, az Európa Tanácsot és másokat is, hogy erről mi a véleményük.

Egyébként én az EBESZ kisebbségügyi főbiztosának már jeleztem ezt, hogy szerintem ez súlyosan beleütközik a strasbourgi egyezménybe, ezt így nem lehet megcsinálni, ez diszkriminatív, ez egy teljesen nyilvánvaló retorzió, semmi más. Ők maguk is ezt mondják. Következésképpen ezt nekünk a nemzetközi szervezetek előtt is napirenden kell tartanunk.

Ami pedig a kétoldalú kapcsolatokat illeti, elég sokszor elmondtuk azt, hogy mi készek vagyunk tárgyalni. Abban a pillanatban, hogy lesz Magyarországon egy új kormány, ez mondjuk viszonylag rövid időn belül reményeink szerint bekövetkezik, és lesz Szlovákiában egy új kormány, akkor ennek a két kormánynak minden lehetséges szinten beszélnie kell egymással erről is!

De az a fajta különbség, amire az előbb utaltam, fenn fog maradni. Ettől függetlenül nem mindegy az, hogy milyen indulati, érzelmi elemek társulnak ehhez és a jelenlegi szlovák kormány, azt hiszem, mégiscsak döntő, meghatározó szerepet játszott a kapcsolatok elmúlt években történő romlásában. Hosszú-hosszú sorát lehetne felsorolni azoknak az intézkedéseknek, amelyek mögött mindenütt - igenis mindenütt! - kitapintható egy magyarelles indulat, érzelem, és úgy érezzük, hogy ez volt az egyik összetartó tényezője egy olyan kormánykoalíciónak, amelynek egyik oldalról egy baloldali szocialista párt volt a meghatározó ereje, másik oldalról pedig egy radikális, szélsőjobboldali párt is részt vett a koalícióban.

Kellett keresni közös nevezőt - nem volt könnyű - megtalálták, ez pedig a magyarellenesség. Ha Szlovákiában másik kormány lesz helyette, véleményem szerint a dialógus esélyei is javulni fognak, és akkor ez volna az a bizonyos európai út, amiről említés történt.

Szerintem az Interparlamentáris Unió nagyon fontos szerepet tölt be, pontosan az országkép ápolása és javítása terén is. Nagyon örülök, hogy egy olyan nagy tekintélyű tagja a magyar parlamentnek mint Horváth János, lesz itt az elnök. Ő nagyon sokat tehet.

Csak egyetlenegy kis anekdotát szeretnék elmesélni most már csak a könnyítés kedvéért. Valamikor december elején látogatást tettünk Washingtonban Lugar szenátornál, az a bizonyos Albright-csoport, amiről persze esetleg megint ki lehet mutatni, hogy egy informális nemzetközi társaság. Valóban az, mert volt külügyminiszterekből áll.

Lugar fogadott minket, Albright vezette föl a csoportot, mutatta be az egyes tagokat, és amikor hozzám ért, Lugar rögtön megállt, és azt mondta: na, magyar, ez milyen jó, mert neki van egy nagyszerű magyar barátja, régi-régi jó harcostársa, ő Horváth János. Hogy van János? És rögtön kialakult egy beszélgetés arról, hogy hogy is vagy te, János bátyánk, és mondtam, hogy kiválóan vagy. (*Derültség.*) Semmi problémád nincs, és te vagy egyébként a magyar parlament korelnöke, sőt még azt is mertem mondani, hogy nagy valószínűséggel te is leszel. (*Derültség.*) Úgy tűnik, hogy ez bekövetkezett.

A további kérdésekről. A költségvetésről már szoltam, tehát nem akarok most külön beszélni erről. Persze, vannak itt bizonytalanságok. A sajtóból is ismert az, hogy tulajdonképpen az elnökségi költségvetésnek egy szubsztanciális része, 2,8 vagy 2,9 milliárd forint még el nem adott ingatlanokból áll. Most a jelenlegi helyzetben - amennyire én tudom követni az ingatlanpiacot - tudjuk mindannyian, hogy most elég nehéz eladni. Saját házat itthon is nehéz eladni, de jelentős értékű ingatlanokat is nehéz eladni a világban. Kérdés, hogy célszerű-e most, amikor a legrosszabb a piac. Persze, majd ezt is meg kell nézni.

Egy biztos. Itt valahol lyuk van, és úgy tűnik, hogy az előkészítés mégsem volt tökéletes. Meg fogjuk oldani ezt a kérdést is, mint az elnökséggel összefüggő más kérdéseket is. Utalnak jelek arra, hogy sok szempontból késésben vagyunk, de meg fogjuk oldani. Végző soron ez is egy nehézség, ez is egy kihívás, a kihívás mint tudjuk, egyben lehetőség is, lehetőség arra, hogy megmutassa az új magyar adminisztráció, hogy ezt a kérdést meg fogja oldani.

A négy irányról ezek után, megmondom, őszintén, külön nem beszélnék, hiszen úgy érzem, hogy eddig erről beszéltem. Valamennyi kérdést, mind a négy kérdést elég részletesen érzékeltettem. Talán egyetlenegy elem - ez a bizonyos Amerika szó; nem akarok ennek az etimológiájába belemenni. Van az a népi játék, hogy Amerikából jöttem, mesterségem címere stb. A gyerekek így mondják.

Sokszor Amerikát valóban azonosítjuk az Amerikai Egyesült Államokkal pontos kifejezéssel, én egyébként nem használom az USA-t sem. Valahogy az '50-es évek jutnak erről eszembe.

Tehát szerintem a szavakon nem érdemes megakadni. Egy biztos: az Amerikai Egyesült Államokkal nagyon szoros és stratégiai kapcsolatokat akarunk továbbra is ápolni. Tudjuk azt, hogy ők mit tartanak fontosnak, de nekik is tudniuk kell azt, hogy mi mit tartunk fontosnak. Ez nem méretfüggő, ez értékfüggő, ezért is mondjuk mindig azt, hogy a magyar külpolitika értékekre épül. Én úgy érzem, hogy a most kormányra kerülő párt kapcsolatai jelenleg a washingtoni adminisztrációval kiválóak. Ezt fogjuk folytatni. Beszélünk már közvetlen kapcsolatfelvételtől, látogatásokról és ezekre időben vissza fogunk térni. Nem kétséges, hogy ez egy meghatározott, fontos eleme a mindenkori - ismétlem, mindenkori - magyar külpolitikának.

Elnök Úr! Ennyit tudtam a kérdésekre válaszolni. Elnézést kérek, ha kicsit túl hosszadalmas voltam, de azért is elnézést kérek, ha esetleg mégsem tértem ki egyik vagy másik elemre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterjelölt úr.

Kicsit nehéz helyzetben vagyok - alelnök úrra néztem közben, aki szólni szeretne, mert előzetesen megegyeztünk abban, hogy a kérdéseinket feltesszük, a válaszokat megkapjuk, majd a döntéshozatal következik -, hogy hogyan nyissak a megbeszéltek alapján egy újabb lehetőséget hozzászólásra. Megadom a szót az alelnök úrnak és utána Kőszegi képviselőtársunknak, aki jelentkezett egy kérdésfeltevésre. Neki is megadnám a szót, és ezzel lezárnánk a véleményezési, hozzászólási, kérdezési kört, mivel a döntéshozatal is ki van ránk szabva.

További kérdések, hozzászólások és válaszok

GYÖNGYÖSI MÁRTON (Jobbik), a bizottság alelnöke: Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Elnézést, hogy itt egy ilyen újabb kört nyitok. Először is elnézést szeretnék kérni, hogy ilyen durván közbevágtam, csak úgy gondoltam, hogy ha a sajtóértesülésekből valami hazugság kerekedik ki, akkor arra ott ilyen prompt választ kell adni, még ha ez udvariatlanság is. Talán Mark Twain mondta, hogy a hazugság már háromszor megkerülte a földet, amikor az igazság még mindig csak a cipőfűzőjét köti. Ennek szellemében gondoltam, hogy ilyen durván közbevágtok - elnézését kérem.

Ami a válaszaiban elhangzott, azzal kapcsolatban csak két dologra szeretnék reagálni. Nagyon sok mindenben egyetértünk önnel, a programjával is és a kormányprogrammal is. Itt két dologra reagálnék, visszatérve megint röviden a Bilderberg-csoportra. Nagyon furcsállom, hogy a miniszterjelölt úr úgy próbálja beállítani a Bilderberg-csoportot, mintha ez egy ilyen kvaterkázó teadélután lenne. Ha jól hallottam, még azt is felajánlotta, hogy ha bármelyikünk erre még meghívást is kapna (*Dr. Martonyi János: És bármi másra.*), akkor azt nyugodtan fogadjuk el. Hát, én türelmetlenül várom - ja, bármi másra. Akkor nem várom türelmetlenül a meghívómat, gondolom, ez nem fog megérkezni.

Ami az iraki és az afganisztáni szerepvállalásra vonatkozik a képviselőtársam kérdésére adott válaszából, itt ön globális veszélyekről és terrorizmusról beszélt és fundamentalista erők kártékony munkálkodásáról, amit nekünk Budapestről kell valahogy szövetségben a nagy szövetségeseinkkel megoldani. Én két országban éltem a nyolcvanas években, Irakban és Afganisztánban - Szaddám Huszein rezsime alatt, akiről már akkor is köztudomású volt, hogy Donald Rumsfeld építette fel mint külön megbízott, és őt toltta fel Khomeini ajatollahval szemben. Szaddám Huszein rezsime alatt én két évet éltem ott - '86-tól '88-ig -, és biztosíthatom afelől, hogy a fundamentalizmusnak jele nem volt. Egy nagyon szekuláris, nagyon liberális - természetesen arab közeghez mérten mondom ezt -, egy nagyon liberális modell volt ezeken az országokon belül. Én fundamentalista elképzeléseknek még a jelét sem láttam Szaddám Huszein alatt. Mint jeleztem, úgy tudom, amerikaiak építették fel, majd változott a világ, saját elképzeléseikhez képest tíz évvel később úgy döntöttek, hogy „a mór megtette kötelességét, a mór mehet” - elmozdították egy nagyon csúfos hazugságkampány keretében. Emlékeztetni szeretném arra, hogy Tony Blair abba bukott bele, hogy a „weapons of mass destruction”-t naponta elmondta huszonötöszer, és azt gondolta, hogy ha egy hazugságot sokszor ismétlünk, akkor az valósággá válik. Bebizonyosodott, hogy Szaddám Huszeinnek az ég-világon semmilyen módon nem veszélyeztette a világ a biztonságát.

Afganisztánra kitérve pedig - ahol ugyancsak két évet töltöttem '89-ben és '90-ben édesapám munkájából adódóan -, a mudzsahedinekről körülbelül ugyanez volt a vélemény, hogy őket CIA-táborokban képzik ki a pakisztáni afgán határon, Pesavar környékén. Most

nagyon érdekes, hogy miután a Szovjetunió összeomlott és Nadzsibullaht eltávolították a hatalomból, utána megint csak megváltoztak az amerikai, az Egyesült Államok prioritásai, és úgy gondolták, hogy akkor most el lehet mozdítani vagy lehet váltani a külpolitikai prioritásokon, és akkor hirtelen előkerült a fundamentalista kártya, a mudzsahedinekből hirtelen rossz fiúk lettek.

Szerintem az nagyon álságos, ha Magyarország ilyen külpolitikai szerepvállalásokhoz a nevét adja. Én ezeket a kötelezettségeket és kötelezettségvállalásokat egy kicsit szkeptikusan fogadom. Nagyon szépen köszönöm. *(Dr. Braun Márton megérkezik a bizottság ülésére.)*

ELNÖK: Köszei képviselő úr!

KÖSZEGI ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én egy minket sokkal közvetlenebbül érintő relációban szeretnék szólni. Azért kértem most szót, mert nem kérdésem van, hanem inkább egy felajánlás. Egy híres beszéd, Martin Luther King egy híres beszéde így kezdődött: „I have a dream” - most itt a miniszterjelölt úr expozéjában is hallottuk, hogy van egy álmunk, Közép-Európa. Gondolom, egy erős, békés, összetartó, Európa számára egy színfoltként megjelenő Közép-Európára gondolt, és így fogalmazza meg az álmát. Ebbe bizony beletartozik Szlovákia is. Ezt be kell látniuk a szlovákoknak is. Az expozéjában többek között az is elhangzott, hogy „kérem és várom a bizottság támogatását”. Szerintem nekünk az a dolgunk, hogy a magyar Külügyminisztérium, illetve a diplomácia minden lépését támogassuk és segítsük Magyarország érdekében.

Nekem lenne egy személyes felajánlásom. A több szálon kialakult szlovák kötődéseim és szlovákiai kapcsolataim révén szeretném felajánlani személyes kapcsolataimat abban, hogy Szlovákiában megfogalmazódjon szlovákul az, hogy „mi mám minden sen”, hogy ők is érezzék annak a szükségességét, hogy érdekazonosság van abban, hogy egy erős Közép-Európában Szlovákiának és Magyarországnak helye van. Ebben szeretném a személyes segítségemet és támogatásomat felajánlani a bizottsági munkában és bármely más területen. Köszönöm a lehetőséget, és sok sikert kívánok.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem a miniszterjelölt urat, hogy kíván-e reagálni az elhangzottakra.

DR. MARTONYI JÁNOS külügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen. Én magam is abban látom a megoldást, hogy a két ország civil világa közötti kapcsolatokat kell erősíteni. Egyébként ezek nem állnak rosszul. Nem állnak rosszul mondjuk a határ menti gazdasági kapcsolataink sem. Lehet, hogy persze itt sokszor adómegfontolások is érvényesülnek, de mindenesetre a két országban kölcsönösen sok-sok ezer vállalkozás működik. Azt hiszem, ez a civil irány az, ami talán segíthet közép- és hosszabb távon minden bizonnyal.

Az iraki-afganisztáni dologba nem mennék bele. Irak és Afganisztán két teljesen különböző dolog. A kérdés együtt jelent meg. Én alapvetően a fundamentalizmus esetében persze Afganisztánról beszéltem, ott van most jelenleg igazán kielezve a kérdés. Közismert dolog az, hogy Szaddám Huszein egy szekuláris diktátor volt - liberálisnak nem nevezném -, gondolom, annak a néhány ezer gáztámadás áldozatául esett civilnek sem ez volt a véleménye, de mindenesetre valóban nem volt fundamentalista, ő szekuláris diktátor volt, katonai diktátor volt. Ennyit erről, talán tovább nem kell elemezni.

Egyébként pedig valóban én magam annak idején nagyon nagy érdeklődéssel követtem az afgánok harcát a Szovjetunió ellen. Az akkor egy sorsdöntő ügy volt. Továbbra is az az érzésünk sokunknak, hogy ha akkor nincs szovjet intervenció Afganisztánban, és annak

nincsenek kétséges eredményei, akkor nem zárom ki, hogy lett volna szovjet katonai intervenció Lengyelországban.

Tehát összefüggnek a dolgok. Annak idején a dolog lezárult, most egy új fejezet van. Ezek nem azok az erők, nem azonosak ezek az erők, amelyek harcoltak annak idején a Szovjetunióval szemben. A Szovjetunióval szemben az igazi katonai erőt az északi szövetség jelentette, Maszúd tábornok legendás vezér, akit egyébként később eltettek láb alól. Valószínűleg tálibok, de teljesen mindegy. Ne menjünk be a részletekbe!

Azt hiszem, hogy most ott valóban egy újszerű, fundamentalista erő harcol. Nem tudom, hogy bin Laden mennyire fogadható el mondjuk a mi civilizációs értékeink szempontjából. Ártatlan, fiatal titkárnők, liftesek, portások százainak, ezreinek kivégzése, nem hiszem, hogy a mi értékrendünkkel összeegyeztethető lenne. Nem a hatalmasokat támadták egyébként, hanem a reggel már az irodába bemenő, kiszolgálószemélyzetet. Sokat lehetne erről vitatkozni.

Azt hiszem, hogy itt valóban van egy értéktartalom is, de azért van egy érdektartalom is. Magyarország idetartozik, ebbe a szövetségi rendszerbe, itt látja a jövőjét, itt látja a biztonságát, és azt hiszem, hogy erről persze még nyilván lehet majd vitatkozni, de nekem itt az a feladatom, hogy a jövőbeni magyar kormány külpolitikájának stratégiai irányát megjelöljem, ez pedig ez. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, miniszterjelölt úr. Miután a kérdések, vélemények második, rövid körét is lezártuk, nem marad más hátra, mint hogy a bizottságunk döntést hozzon miniszterjelölt úr támogatásáról.

Szavazás

Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy ki támogatja a miniszterjelölt urat. *(Szavazás.)* Tizenöt igen. Ki nem? *(Szavazás.)* Hat nem.

Megállapítom, hogy a bizottság 15 igen szavazattal, 6 nem ellenében a miniszterjelölt urat támogatta. *(A szavazás eredményének korrigálása a jegyzőkönyv további részében olvasható. Az elnök által hitelesnek kihirdetett szavazati arány a következő: 14 igen, 7 nem szavazat.)*

Engedje meg, hogy zárásképpen egyrészt sok sikert kívánjak jövőbeni munkájához. Engedje meg azt is, hogy felkérjem ezúton is arra, hogy miután hagyomány nálunk, hogy a miniszterekkel félévente találkozunk, kérem, hogy majd kerítsünk arra alkalmat, hogy egyáltalán a minisztériumról, a lezárt időszakok munkájáról ebben a formában félévente legalább rendszeresen beszélhessünk, ha nem lesz rendkívüli ügy vagy rendkívüli esemény, akkor találkozunk. *(Dr. Martonyi János bólint.)* Köszönöm szépen.

Ha megengedik, rátérnék a következő, ha nem is napirendi pontunkra, javaslom a bizottságnak, hogy egy 10 perces technikai szünetet engedjünk meg magunknak, és 13 óra 15 perckor folytatnánk.

Engedje meg a tisztelt bizottság, hogy még egy dolgról tájékoztassam önöket. Ki fogunk osztani egy adatlapot. A mi eddigi tudásunk szerinti elérhetőségek, telefonszámok, és így tovább, megvannak. Viszont kérem, hogy az adatlapot az ülés folyamán töltsék ki pontosítva, nézzék meg, hogy stimmelnek-e a telefonszámok, azért, hogy a titkárság tudja tartani a kapcsolatot önökkel. Tehát egyrészt rendben vannak-e az adatok, illetve, e-mailek, elérhetőségek legyenek meg, ahol tudjuk tájékoztatni képviselőtársainkat a különböző feladatainkról.

(Szünet: 13.05 – 13.18)

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Folytatjuk a munkánkat. Áttérünk a 2. napirendi pont tárgyalására. Mielőtt elkezdénék ezt a munkát, engedjenek meg - a jegyzőkönyv számára kiemelten fontosan - egy pontosítást, mert egy kicsit rosszul számoltuk a szavazatokat az előző meghallgatás után. A szavazás végeredménye: 14 igen szavazat és 7 nem szavazat. Egy számolástechnikai hiba történt, de a támogatottság végeredménye így is hasonló az előző számhoz képest.

Dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

A 2. napirendi pontunk szerint Semjén Zsolt miniszterjelölt úr meghallgatása következik annak is okán, hogy a bizottságunk feladatköre a határon túli magyarokkal való kapcsolattartás. A miniszterjelölt úrnak a következő kormányzati időszakban nagyon sok szerepe lesz ebben, hiszen hozzá fognak tartozni azok az ügyek, amelyek nemzetpolitikai, a határon túli magyarokat érintő kérdéseket jelentenek. Ennek okán nagy tisztelettel köszöntöm önt.

Gyorsan elmondanám a technikai feltételeinket, amelyekben megállapodtunk az ülést megelőzően az elnökségen belül. A miniszterjelölt úr 15-20 perces expozében összefoglalná azt a gondolatkört, amely az önhöz tartozó szakterületet érinti, majd a bizottság tagjai tehetnek fel kérdéseket. Ezt abban a formában kértük az ülés elején, hogy ne raboljuk egymás idejét, illetve a feszes napirendünket tudjuk tartani, hogy 3 perces időkorlátok közé soroljuk azokat a véleményeket és kérdéseket, amelyekre a miniszterjelölt úrnak reagálnia kell majd a felvetett kérdések és vélemények után. Tehát egy kérdéscsomagban feltennénk a kérdéseinket a bizottság részéről, és ezt követően ön válaszol a felvetődött kérdésekre, és döntést hoznánk az ön támogatásáról. Engedjék meg, hogy Répás Zsuzsannát is köszöntsem a miniszterjelölt úr mellett, aki ezeknek az ügyeknek az egyik vezető szereplője lesz államtitkárként. Köszöntöm őt is.

Megadom a szót a miniszterjelölt úrnak.

Dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt expozéja

DR. SEMJÉN ZSOLT tárca nélküli miniszterjelölt: Nagyon szépen köszönöm. Igen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Először is köszönöm szépen a meghívást és a lehetőséget arra, hogy a legfontosabb dolgokról beszélgethetünk. Megpróbálom a lehető legrövidebben összefoglalni azokat a szempontokat, amelyeket a nemzetpolitika tekintetében a legfontosabbnak érzek.

Történelmi nap volt a tegnapi nap, amikor több, mint 97 százalékos támogatottsággal az Országgyűlés végre elfogadta az állampolgársági törvény módosítását, amely lehetővé teszi azt, hogy a világon bárhol élő magyar identitású emberek ne pusztán csak nyelvi, kulturálisan, történelmileg kapcsolódjanak a magyar nemzethez, hanem közjogi értelemben is.

A következő időszaknak nyilván a legfontosabb feladata ennek a törvénynek a végrehajtása lesz, beleértve az állampolgársági ügyek intézését, az útlevelek kiadását. Ez részint a nagykövetségeken, a konzulátusokon, részint pedig bármely magyarországi önkormányzat jegyzői hivatalában megtörténhet - ennek a koordinálása nyilván komoly szakmai munkát igényel. A kettős állampolgárság tekintetében - ha már így nevezte el a köznyelv ezt a jogi formulát - a lényeg az, hogy egyedi kérelemre egy kedvezményezett, gyorsított eljárással mintegy három hónapon belül kaphatja meg a magyar állampolgárságot és a magyar útlevelet az, aki vagy akinek a felmenője a valamikori Magyarországról származik, állampolgár volt vagy vélelmezhetően, valószínűsíthetően magyar állampolgár volt, és a magyar nyelvet valamilyen szinten bírja.

Ez a megfogalmazás azért nagyon fontos, mert hangsúlyt helyeztünk arra, hogy a csángó magyarok ne legyenek kirekesztve ebből a lehetőségből. Nyilván a csángóság esetében nehéz lenne okiratilag, családirag bizonyítani a Magyarországról való elszármazást, ugyanakkor nyilvánvaló ténykérdés, hogy a csángóság a történelem folyamán különböző hullámokban a Székelyföldről települt át Moldvába. A nyelvtudás tekintetében is fontos hangsúlyozni, hogy itt nem arról van szó, hogy a nyelvtudományok doktorának kell lennie az Akadémiánál, hanem az, hogy a saját nyelvjárásában egy alapfokú nyelvtudása legyen, hogy például mondjuk ezt az ügyet el tudja intézni.

Ennek a törvénynek van még egy olyan küldetése is, hogy egy súlyos diszkriminációt orvosoljon, nevezetesen arra gondolok, hogy most indokolatlan különbségtétel van azok között a magyarok között, akik valamikor emigráltak külföldre és azok között a magyarok között, akik soha el sem hagyták a szülőföldjüket, csak a határokat áthúzták a fejük fölött. Mondok egy példát. Ausztriában az ausztriai magyarság nagy többsége olyan emigráns magyar, aki 1956-ban vagy a Kádár-rendszer idején valamikor emigrált Ausztriába, ahol megkapta az osztrák állampolgárságot, utána a rendszerváltoztatást követően megnyílt a lehetőség arra, hogy a magyar útlevelét visszakapja. Ugyanakkor az a burgenlandi magyar, aki soha el sem hagyta még csak a szülőfaluját sem, az ebből a lehetőségből ki van zárva.

Mondok egy másik példát. Számos ilyen eset volt. Például Svédországban konkrétan megéltem ezt a szituációt. Egy magyar társaságban azoknak, akik valamikor Magyarországról emigráltak, lehetett magyar útlevelük, azoknak, akik Vajdaságból vagy Erdélyből emigráltak ugyanúgy Svédországba, nem lehetett magyar útlevelük.

Ez a törvény tehát arra is hivatott, hogy a külföldön élő magyarok közötti, eddig indokolatlan különbségtételt jóvátegye, ezt a diszkriminációt megszüntesse, és minden magyar identitású ember számára lehetővé tegyék az állampolgárság megszerzését.

Fontosnak érzem annak a leszögezését, hogy nem gondolom úgy, és a következő kormány sem gondolja úgy, hogy Magyarország számára bármilyen kárt, veszélyt vagy problémát jelenten az, ha egy Magyarországon élő, nemzetiségi kultúrához kötődő ember fölveszi az anyaországa szerinti állampolgárságot is. Tehát mondjuk egy barcsi horvát nemzetiségű ember - akinek az ősei valamikor Horvátországból kerültek át a Dráva másik oldalára, valamilyen szinten bírja a horvát nyelvet - ha fölveszi a horvát állampolgárságot, nem gondolom, hogy ez kárt vagy veszélyt jelentene Magyarországra.

Ugyanez igaz mondjuk egy pilisi szlovákra, egy Gyula környéki románra és sorolhatnám. Ebből viszont az következik, hogy ha mi nem érezzük ezt veszélynek vagy problémának, akkor joggal elvárható, hogy a körülöttünk lévő országokban élő magyarok tekintetében az ottani országok se érezzék úgy, hogy veszélyt jelent rájuk az, ha mondjuk egy felvidéki magyar fölveszi a magyar állampolgárságot vagy egy Erdélyben élő magyar a román állampolgárság mellé a magyar állampolgárságot is.

E tekintetben tehát úgy tudnám összefoglalni az álláspontunkat, hogy helyes az, hogy mindenkinek annyi állampolgársága lehessen, ahány valós identitása van. De amit mi természetesen veszünk Magyarország vonatkozásában, azt gondolom, hogy elvárható hogy azt a körülöttünk lévő országok a saját vonatkozásukban is hasonlóképpen értelmezzék.

Azt is látni kell, hogy ez a törvény alapvetően a román állampolgársági törvényt követi, az - hogy mondjam? - ihletően hatott rá. Románia havonta 10 ezer útlevelet ad ki, legalábbis törekszik arra, hogy 10 ezer útlevelet adjon ki, elsősorban a Moldáviában élő románság számára vagy a világon bárhol élő románság számára.

Miután Moldávia nincs az Európai Unióban és az Európai Unió semmilyen kifogást nem emelt - egyébként szerintem nagyon helyesen nem emelt - ezzel a román gyakorlattal szemben, akkor nyilvánvaló, hogy Magyarországgal szemben sem emelhető kifogás, ha hasonló törvényt hoz, tekintve, hogy akár a vajdasági, akár a kárpátaljai magyarság sokkal kisebb létszámú, mint a Moldáv Köztársaságban élő románság.

A körülöttünk lévő 7 ország tekintetében kulcsfontosságúnak érzem és ezért meg merem kockáztatni azt a mondatot, hogy kegyelmi pillanatban vagyunk, ami remélem, hogy 6 ország tekintetében így is marad, és erre minden reményünk meg is van, hiszen Traian Băsescu elnök úrtól kezdve Tadic elnök úrig a román, a szerb politikai vezetés támogatta a magyar állampolgárság megadását, hiszen az ő országuk is megadta a románság vagy a szerbség vonatkozásában.

E tekintetben külön szeretnék szólni néhány szót Ukrajna vonatkozásában. Kétségtelen tény, hogy az ukrán törvények elméletileg nem teszik lehetővé a kettős állampolgárságot, ugyanakkor gyakorlati tény az, hogy ha kimegy valaki Kárpátaljára - pláne ha a Donyecbe vagy a Krímbe, különösen - láthatja, hogy például Kárpátalján az ott élő románoknak van román állampolgárságuk. Az ott élő szlovákoknak van szlovák állampolgárságuk, és akár Kárpátalján, akár a Dnyeperen túl - mondjuk a Donyecben vagy a Krímbe - tömegével van orosz állampolgárságuk az ott élő ukrán állampolgároknak.

Ebből következik tehát az, hogy ha a többi ország megtehetné, akkor mi is megtehetjük. Az is látható és ezt megint nagyon nagy örömmel mondom, hogy - Azarov elnök úrral volt találkoznunk, Martonyi külügyminiszter úr is folytatott tárgyalásokat - minden remény megvan arra, hogy ukrán barátainkkal ezt a kérdést rendezni tudjuk. Azt is látni kell, hogy egyébként Ukrajnának nyilvánvalóan nem a maréknyi kárpátaljai magyar állampolgárságával van problémája, hanem alapvetően az ukrán aggodalmak abból következnek, hogy a Dnyeperen túl közel 20 millió orosz van, és ez okozza az ukrán aggodalmakat. Mindenesetre összefoglalva azt kell mondanom, hogy az ukrán vezetéssel nagyon jó kapcsolatot alakítottunk ki, és meg fogjuk tudni oldani ezt a kérdést.

Szlovákia tekintetében szeretném nagyon határozottan leszögezni, hogy nemcsak politikai értelemben, hanem kommunikációs értelemben is szeretnénk hangsúlyt helyezni arra, hogy a szlovák kormánnyal való vitánk nem a szlovák néppel való vitánk. Tehát a szlovákság felé - akikkel történelmi közösségben vagyunk, és történelmi sorsközösségre vagyunk ítélve - a kezünk ki van nyújtva, mindig kinyújtva fogjuk tartani, és reméljük, hogy el is fogják fogadni ezt a kinyújtott kezét. A szlovák kormány tekintetében látható, hogy miután választás van Szlovákiában, mégpedig nem is akármilyen durvaságú kampány, emiatt - hogy mondjam - felfokozottabbak az érzelmek, egyfajta licit van a szlovák parlamentben.

Ugyanakkor világossá kell tennünk azt, hogy az emberi jogokat és a magyar nemzeti szempontokat soha többé nem rendelhetjük alá egy másik országban folyó választási kampánynak, hiszen ilyen alapon mindig lesz körülöttünk valamelyik országban választási kampány, mindig lesznek ilyen vagy olyan pártok, amelyek ezt támadni fogják. Tehát mi mindenkivel megpróbálunk szót érteni, akivel szót lehet érteni. Aki viszont nem akar velünk szót érteni, annak a kedvéért nem adhatjuk fel a legtermészetesebb jogainkat.

Az Európai Unió tekintetében a törvényjavaslatunk mindenben megfelel az Európai Unió elvárásainak. Szeretném idézni az egyezmény szövegét, amely először is leszögezi, hogy az állampolgárság megadása minden egyes ország saját szuverén joga, másfelől pedig akkor lenne probléma az állampolgársági törvényünkkel, ha ez diszkriminatív elemet tartalmazna. Nagyon fontos látnunk, hogy a törvény nem tartalmaz diszkriminatív elemet. A diszkriminatív elem az lehetne, ha etnikai kötöttsége lenne a törvénynek. Ennek a törvénynek nincs etnikai kötöttsége. Mondok egy példát. Ha például egy brassói szász magyar állampolgár szeretne lenni, miután az ősei a magyar királyság területéről származnak, és mondjuk valamilyen szinten beszél magyarul és valamifajta magyar identitása, magyar közösséghez való kapcsolódási igénye van, akkor előtte is nyitva van a magyar állampolgárság lehetősége. Ebből kifolyólag tehát nincs etnikai diszkriminatív vonatkozása a törvénynek, következésképpen nincs olyan eleme, amely bármilyen európai uniós vagy nemzetközi fórumon támadható lenne.

A törvény végrehajtása tekintetében nyilvánvaló, hogy szervezni fogunk egyfajta tájékoztató kampányt azokban az országokban, ahol nagy számú magyar lakosság él azért, hogy az állampolgárság felvételének a technikai módjáról minél közvetlenebbül és gyorsabban tudjuk tájékoztatni az ott élő embereket. A másik ilyen alapvető identitást jelentő törvény, amelyet meghoztunk vagy meg fogunk hozni rövidesen, a nemzeti összetartozás napjáról, a nemzeti összetartozásról szóló törvény. Ez azért fontos, mert a nagy történelmi traumákat valamilyen formában le kell zárni. Valamilyen formában kezelniük kell mind a magunk számára, mind az utódállamok területén élő magyarság számára, mind pedig az utódállamok tekintetében.

Azt gondolom, az a javaslat, amit kidolgoztunk, nagyon pontosan fogalmaz, nem enged meg félreértéseket vagy félremagyarázásokat, és biztosítja azt, hogy nagyon pontosan meg tudjuk mondani azt, hogy mit gondolunk a történelmünkről, és mit gondolunk a jövő tekintetében. Alapvető küldetése a magyar államnak, hogy a világon bárhol élő magyarság megmaradását biztosítsa. Ennek a gyakorlati és szimbolikus törvényei ez a két nagy törvény, a kettős állampolgárság és a nemzeti összetartozás törvénye, amely - hogy úgy mondjam - a fundamentumokat rakta le.

Ha megengedik, ezek után néhány gyakorlati kérdéstről is szólnék a határon túli magyarság vonatkozásában. Elhatározott szándékunk, hogy a MÁÉRT-et össze kell hívni. A MÁÉRT-re szükség van. Ez egy olyan intézményes forma, amely egyébként kiválóan működött, és ezért - anélkül, hogy a részletekbe mennék - az a helyes, ha a MÁÉRT újra működni fog. Ezenkívül pedig a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumát is szeretnék fenntartani. Már nekem szegezték a kérdést újságírók, hogy akkor most MÁÉRT vagy Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma - az én válaszom az, hogy mind a kettő, ugyanis a kettő nem konkurens egymásnak. Más típusú küldetése van a két szervezetnek. A MÁÉRT alapvetően a határon túli magyar legitim szervezetekkel való kapcsolattartás aktuális kérdések megvitatására; Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumának pedig van egy stratégiai jellege. A kettő nem áll egymással szemben, a kettő inkább erősíti egymást, ezért az a véleményem, hogy mind a kettőt meg kell tartani.

Az intézmény, amely a határon túli magyarokkal foglalkozik, önálló államtitkárság lesz. Fontosnak éreztük azt, hogy ami 2006-tól főosztályi szinten működött, a határon túli magyarság tekintetében az egy súlyt jelez, hogy önálló államtitkárságként működjön, és annak is van egy szimbolikus üzenete, hogy miniszterelnök-helyettes felügyeli az egész területet. Itt arra törekszünk, hogy a leginkább élő kapcsolat legyen a határon túli magyarság és az anyaország között, az anyaország intézményrendszere között. Ezt nem kritikailag élelem, inkább csak megjegyzem, hogy korábban gyakorlat volt, és nemcsak a határon túli területen, hanem más területeken is, az etnikai kisebbségek területén és még sorolhatnám, hogy úgy lehetett a legegyszerűbben kezelni a kérdéskört, hogy a határon túli magyar szervezetek odaadtak egy listát, hogy ezeket kérik támogatni, azok a támogatást megkapták, aztán az ügy be volt fejezve.

Így is lehet, de én ennél többre gondolok. Természetesen figyelembe kell venni a határon túli magyar szervezetek kéréseit, igényeit, meglátásait, de azt gondolom, többnek kell lennie ennek az államtitkárságnak, mint a határon túli magyar politikai szervezetek klientúrája kifizetőhelyének. Ezt a klientúrát most nem feltétlenül negatív értelemben mondom, nyilván nekik megvoltak a szempontjaik, megmondták, hogy kiket akarnak, hogy támogassunk, és akkor ez így ment. Azt gondolom, az ő szempontjaikat mindig hangsúlyozottan figyelembe kell venni, de a magyarság, a határon túli magyarság több, mint az ott lévő, egyébként legitim szervezetek kapcsolódási köre. Ezért tehát mi arra törekszünk, hogy a helyi szervezetekkel, a helyi közösségekkel a nemzeti önépítés munkáját úgy tudjuk támogatni, hogy a helyi közösségeket - legyenek azok civil szerveződések, egyházi szerveződések, ifjúsági

szerveződések - közvetlenül is támogassuk, ne pusztán csak az adott politikai szervezeteken keresztül.

Az államtitkárság tekintetében a Szülőföld Alap az, amely a konkrét támogatási formát jelenti. A Szülőföld Alapot meg kell hagyni, sőt a Szülőföld Alapot nemcsak, hogy meg kell hagyni, hanem meg kell erősíteni. Az a véleményünk, hogy ide kell összevonni a támogatásokat. Azért fontos, hogy alapvetően egy helyen legyen a határon túli magyarság támogatása, mert ez így sokkal egyszerűbb. A duplikációk kiszűrhetők, következőképpen átláthatók, és az egységes nyilvántartást sokkal jobban megkönnyíti. Tehát ezért a Szülőföld Alapba kell összefogni a határon túli magyarság támogatását.

Ha most megengedik, én ebbe a vitába nem mennék bele, hogy ennek mi legyen a neve. Van, aki azt mondja, hogy Szülőföld Alap maradjon, van, aki visszahozná az Illyés nevet. Én most hangsúlyozom, hogy csak a személyes álláspontomat mondom: ha már névváltoztatás van, akkor én mondjuk Esterházy János néven nevezném el ezt az alapot, de ez nyilván részletkérdés, részint pedig majd eldől, hogy mi legyen a neve. Nem a név a fontos, de azt gondolom, hogy a névnek is van egyfajta szimbóluma.

Fontosnak érzem még, hogy komoly segítséget nyújtsunk a határon túli magyarságnak a tekintetben, hogy amikor népszámlálás lesz a körülöttünk lévő országokban, akkor igenis egy magyar identitást erősítő kampányt folytassunk vagy legalábbis segítsünk nekik egy identitáskampány folytatásában, hiszen egyáltalán nem mindegy, hogy egy népszámlálásnál hányan vallják magukat magyarnak a körülöttünk lévő országokban.

A különböző országokban a magyarság szervezettsége nagyon eltérő. Van, ahol erősek és meg tudják oldani maguk is, bár ott is elkél a segítség, de van jó néhány olyan magyar közösség, ami nem képes olyan kampányt folytatni, hogy a szunnyadó vagy bizonytalan identitás pislákoló parazsa lángra lobbanjon. Ezért tehát ez az identitást segítő kampányunk nem irányul egyetlen más ország vagy nemzet ellen, pusztán arra irányul, hogy a szunnyadó magyar identitást lángra lobbantsa, és lehetővé tegye azt, hogy minél többen vallják magukat magyarnak.

Befejezésül még egy tervemről szeretnék szólni. Szükségesnek érzem, hogy létrejöjjön egy nemzeti jogvédő iroda. Ugyanis az a helyzet, hogy a magyarságot számos támadás éri a világ különböző pontjain, és bizony-bizony, más országokkal összehasonlítva sok esetben nagyon gyenge az ő védelmük. Egyfelől tehát azt gondolom, hogy ennek van egy olyan jelentősége, hogy a magyarság biztonságérzetét növeli az, hogyha tudja, hogy az anyaország mögötte van. A konkrét jogi segítségekben megtestesülve ez tényleges segítséget jelent annak az embernek vagy közösségnek, akit sérelem ért.

És azt gondolom, hogy ennek két alapvető feladata van: egyfelől számon tartani és kommunikációsan a világ felé jelezni a Magyar Köztársaság teljes súlyával, ha magyarokat valahol a világban bántanak. Másfelől pedig - megintcsak a Magyar Köztársasággal a hátuk mögött - egy olyan jogvédő és jogsegélyszolgálatot biztosítani, hogy ezek az emberek az igazukat a megfelelő, adott országban lévő vagy nemzetközi fórumokon meg tudják találni.

Megjegyzem, hogy ha más országokkal összehasonlítjuk, akkor különösen szomorú a helyzet e tekintetben, és van mit tanulnunk más országok ebbéli gyakorlata vonatkozásában. Még általános politikai szempontból, hogy természetesen a határon túli magyar szervezeteket, pártokat, közösségeket minden tekintetben támogatjuk az autonómiatörekvéseikben, legyen az kulturális autonómia vagy ott, ahol ez indokolt, a területi autonómia.

Azt gondolom, hogy ezekkel a lépésekkel valóban hatékony segítséget adhatunk ahhoz, hogy a magyar közösségek a határon túl is megmaradhassanak a saját szülőföldjükön, ott boldogulhassanak és a sajátos kultúrájukkal gazdagíthassák a mi egyetemes magyar kultúránkat, nyelvünket, értékvilágunkat.

Ezzel a gondolatokkal köszönöm meg a bizottságnak, hogy ezeket elmondhattam, és ha kérdések, meglátások vannak, örömmel megkísérek rá válaszolni.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterjelölt úr. Egy személyes véleménnyel hadd kezdjem! Nagyon a szívemből beszélt. Másrészt pedig engedje meg, hogy egy rövid gondolatot - igyekszem én is ezt 3 percben megoldani - elmondjak. A Fidesz-frakció nevében is támogatnánk a kormány törekvéseit azokban a kérdésekben, amiket eddig is felvázolt elképzelésekként; és nagyobb hangsúlyt és nagy hangsúlyt fektetnénk az autonómiatörekvésekre, azokra a lehetőségekre, amelyeket kormányzati faladatként is, illetve a határon túli magyar ügyekkel foglalkozva elő tudja segíteni, elő tudja mozdítani.

Másrészt engedje meg, hogy üdvözljem azt a gondolatát, amelyben elmondta, hogy a MÁÉRT-et újra életre kell hívni. Úgy gondolom, hogy nagy hiányt fog betölteni az, ha ilyen formában újra meg tudjuk adni annak a fórumnak a lehetőségét, ahol a határon túli magyar szervezetek fontos kérdésekben le tudnak ülni egymással és az anyaország képviselőivel meg tudják osztani gondolataikat. Azt is üdvözlöm, hogy a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumáról egyfajta folytonosságként gondolkodott, hogy ebben az ügyben folytatnunk kell azt a munkát, amelyet néhány évvel ezelőtt elkezdünk a parlament keretein belül. Ez egy nagyon üdvözlendő gondolat, és nagyon szépen köszönöm.

Olyan dolgokat mondott el, hogy én most személy szerint nem szeretnék kérdéseket feltenni, biztos a bizottság tagjai részéről fel fognak vetődni kérdések és meg is adnám a szót Kovács László alelnök úrnak.

KOVÁCS LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Előljáróban szeretném megjegyezni, hogy a szocialista frakció döntő többsége megszavazta a magyar állampolgárság könnyített megadását célzó törvényt. Azért hangsúlyozom minden egyes megszólaláskor, mert ez a kettős állampolgárság megadása így számárság, ahogy ezt a sajtó elnevezte, mert Magyarország nem ad kettős állampolgárságot. Létrejön a kettős állampolgárság a magyar állampolgárság könnyített megadását követően, de mi nem azt adjuk. De ennek nincs igazából jelentősége.

Mindazonáltal nekünk az időzítéssel volt problémánk, mert attól tartottunk, hogy a szlovák választási kampány miatt ez keményebb reagálást fog kiváltani, sőt, nemcsak a kormányzó furcsa koalíció - egy baloldali párt és két, sokkal inkább radikális jobboldali párt koalíciója - biztos, hogy keményen fog reagálni; de az is megtörtént, ami talán még önt is meglepte, hogy az ön pártjával azonos politikai családba tartozó és általam nagyra becsült és mérsékelt európai politikusnak tartott Mikuláš Dzurinda pártja is tulajdonképpen keményen lépett föl. Ezt csak azzal tudom magyarázni, hogy a választási kampány egyszerűen nem tette lehetővé, hogy itt reális álláspontot foglaljon el, rákényszerült, hogy versenyezzen Fico pártjával, illetve a koalíciós partnereivel.

Mindezt figyelembe véve - és azt, amit Martonyi János úr mondott, hogy arra mindig vigyázni kell, hogy ne ártsunk a határon túli magyarságnak -, nem lett volna-e ön szerint célszerűbb várni, hiszen néhány hétről van szó. Az ön egyik nyilatkozatában hallottam, hogy azért nem fogunk feladni egy ilyen elképzelést, mert egy konkrét országban élő magyar kisebbségnek ez esetleg hátrányosan befolyásolja a helyzetét. Én nem is a feladást kérdezem, csak a párhetes halasztást, ami nem okozott volna semmi problémát. Nem lett volna-e célszerűbb?

A másik kérdésem a törvény hatályát illeti. Ebben nem szerepel választójog, nem szerepel szociális juttatásokhoz való hozzáférés, de nálunk ez is elhangzott aggályként, hogy mi van akkor, ha a választójogi törvénybe viszont ez bekerül és akkor az eredmény ugyanaz. Ha korábban a Fidesz a miniszterelnökhelyettes-jelöltje, Mikola István nem mondja azt, hogy meg fogjuk adni a magyar állampolgárságot, és 20 évig nem lesz gondunk a választási eredményre, akkor ezt valószínűleg nem merült volna föl aggodalomként, de azért az nem

lenne jó, ha a magyarországi választás eredményét az életvitelszerűen itt nem lakó és a választás következményeit ilyen módon nem viselő százezrek döntenék el.

A harmadik kérdésem a kedvezményekre vonatkozik. A kedvezménytörvény egy sor kedvezményt biztosít azoknak a határon túli magyaroknak, akik magyarigazolvánnyal rendelkeznek, tehát magyar identitású kötődésük van, de nem magyar állampolgárok. Ezek a kedvezmények most megmaradnak-e vagy elvesznek? Mert ha megmaradnak, akkor kicsit furcsán hangzik, de létrejön egy diszkrimináció a Magyarország területén élő magyar állampolgárok hátrányára a nem itt élő, szomszédos országokban élő vagy máshol élő kisebbségek javára. Ez az a három kérdés, amit szerettem volna föltenni.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Nagy Gábor alelnök úr!

DR. NAGY GÁBOR TAMÁS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Miniszterjelölt Úr! Egyrészt nagy örömmel és megnyugvással hallottam azt a kormányzati elképzelést, hogy a MÁÉRT és a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma ismét működni fog. Azt gondolom, hogy különösen a 2004 decemberi népszavazás óta nem működő, a kormány által nem működtetett MÁÉRT összehívása legalább ugyanolyan szimbolikus jellegű adóssága a mai magyar kormánynak vagy az anyaországnak, mint amennyire szimbolikus jellegű volt a magyar állampolgárság könnyített megadásának törvényi szabályozása.

E tekintetben - azt gondolom, a vitában is sokszor elhangzott - mi nemcsak egyetértünk, hanem melegen üdvözlöttük azt a döntést, hogy a magyar Országgyűlés megalakulását követően ez az egyik első és más politikai vagy környékbeli országoknak, belső viszonyoknak nem alárendelt témája volt a magyar Országgyűlés törvényhozási programjának. Nagyon üdvözlöm ezt a szándékot. Igazából az lenne a kérdésem ezzel kapcsolatban a miniszterjelölt úrhoz, hogy mikorra tervezik a MÁÉRT összehívását, ha már esetleg erről tudhatnánk valamit, illetve mennyire lát rá erre az egész támogatási folyamatra a kijelölt miniszter.

Mit kívánnak tenni a korábban működő felsőoktatási támogatásokért, a Sapientia Egyetem, a Szlovákiai Magyar Egyetem vagy akár a Beregszászi Magyar Főiskola költségvetése támogatásának növelése érdekében? Úgy tudjuk és úgy láttuk az elmúlt években, hogy a magyar kormány tulajdonképpen nem adta meg azt a kellő súlyú támogatást a magyar közösségeknek, a magyar közösségek oktatási intézményeinek, amennyire szükség lett volna. E tekintetben a diszkrimináció nemcsak az egyházi intézményeket, hanem a kisebbségi, a határon túli magyar kisebbségi intézményeket is nagyon sújtotta.

Az Országgyűlés jelen pillanatban a külügyi és a határon túli ügyeket egy bizottságban látja el, ennek a képviselőjét egy bizottság látja el, ennek a képviselőjét egy bizottságra bízta, ugyanakkor a kormányzati struktúrában ez egy kettős szereposztásban kerül majd megvalósulásra. Én azt szeretném kérdezni a miniszterjelölt úrtól, hogy hogyan képzelem majd el az együttműködést a Külügyminisztériummal. Természetesen a határon túli magyar ügyek innentől kezdve az ön irányítása alá tartoznak, de azt gondolom, és az elmúlt órákban Martonyi János külügyminiszter-jelölt meghallgatásával ebbe a kérdésbe is többször belenyúltunk, hogy ugyanakkor a Külügyminisztériumnak is nagyon hathatós és fontos szerepe lesz ebben a kérdésben. Tehát ez lenne a konkrét kérdésem, hogy kormányzati szinten ezt az együttműködést hogyan képzelem majd el.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr.
Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszterjelölt vagy Miniszterelnök-jelölt Úr! Be kell vallanom, hogy az előző meghallgatáshoz képest sokkal jobb szívvel vettem részt ezen a meghallgatáson. Mi alapvetően örülünk, hogy ez a terület az ön felügyelete alá fog tartozni, mert nagyon sok olyan dolog elhangzott, amely kapcsán úgy gondolom - az ön korábbi életpályája és munkássága is reményt kelt bennünk -, meglehetősen óvatossággal viseltetünk ezen a területen, illetve ezt a területet illetően.

Mégis van jó néhány olyan konkrét ügy, amit szeretnék öntől megkérdezni, és bízom benne, hogy legalább közel megnyugtató választ tudok erre kapni. Nagyon sok konkrétum elhangzott, aminek kifejezetten örülök, hiszen korábban sem a programban, sem a konvergenciaprogramban nem láttunk ilyen konkrét mélységeket. Örömmel hallottam, hogy a pályázati elszámolások és a pályázatok rendszerében egy kis rendet kívánnak rakni. Bátrabban merek ilyen szavakat használni, és bízom benne, hogy a Fidesz - az előző kormánnyal ellentétben - nem klientúraépítésre fogja használni ezeket a pályázati pénzeket és a felhasználását, illetve a kiutalása jóval átláthatóbb és ellenőrizhetőbb módon fog megvalósulni. Én magam személyesen, aki jó pár évet dolgoztam ezen a területen, az ifjúságért, a határon túli magyar ifjúságpolitikában dolgoztam, sajnos nagyon sok konkrét és személyes rossz tapasztalattal rendelkezem azzal kapcsolatban, hogy ezek a pénzek hova mennek és milyen formában hasznosulnak.

A felsőoktatásra szeretnék rákérdezni - megtette ezt előttem a képviselőtársam is -, szeretném a magunk részéről is hangsúlyozni ennek a területnek a fontosságát, illetve hogy ezt valóban prioritásként kellene kezelni.

A civil szervezetek, a határon túli ifjúsági szervezetek működésével kapcsolatban kérdés, észrevétel, javaslat. Eddig minden ilyen pályázati forma, projekt működött, annak idején megfogalmaztuk javaslatban. Kérdezem: a miniszterjelölt úr mit gondol arról, adott esetben megvizsgálná-e annak a lehetőségét, hogy ezek a komolyabb szervezetek vagy a kisebb közösségeket jobban összefogó civil szervezetek valamilyen formában esetleg működési alapú támogatást is kaphassanak akár a Szülőföld Alapból, akár más támogatásokból?

Ide kapcsolódik egy másik kérdés. Az Oktatási Minisztériumnak korábban volt egy kerete arra, amely a határon túli magyar ifjúsági ernyőszervezeteket támogatta. Ezt az előző kormányzat szintén, ha nem is megszüntette, de erőteljesen visszavette ennek az összegét, és több komoly munkát ellátó, ernyőszervezetként funkcionáló, határon túli magyar felsőoktatásban tanuló fiatal ernyőszervezete, illetve ezeknek a munkája vált lényegesen nehezebbé, és az általuk szervezett programok kerültek veszélybe - szabadegyetemek és egyéb képzések. Ezzel kapcsolatban várható-e valami javulás?

Bocsánat, több kérdésem is lesz, de muszáj feltennem. Az emigráció magyarságával, az emigrációban élő magyarokkal és a magyar fiatalokkal milyen formában kell, lehet, szükséges-e valamilyen kapcsolatot tartani? 2002-ig volt több jól működő kezdeményezés - amit a D-209-es annak idején egy aláírással megszüntetett -, az emigrációban élő fiatalok, illetve pedagógusok számára különböző csereprogramok, képzési lehetőségek, továbbtanulási ösztöndíjak rendszere kezdett kiépülni. Ezt a Fidesz-kormányzat kezdte el '98 és 2002 között, de utána megszüntették. Szeretném kérdezni, hogy tervezik-e ezeknek a valamilyen fajta felújítását, vagy egyáltalán ehhez a kérdéshez hogyan nyúlnának hozzá?

A magyarigazolvány mellett a magyar diákigazolványra szeretnék rákérdezni és felhívni a figyelmet erre. Az Unión belül a nyugdíjasok általános jogosítványai, akár az utazás, akár egyéb kedvezmények igénybevétele nagyon jó és helyes. Elvileg ez a diákokra is vonatkozik, hiszen van egy ilyen nemzetközi diákigazolvány, de ennek a gyakorlati használata meglehetősen kétséges. Annak idején megfogalmaztunk egy olyan javaslatot, és ezt újra szívesen megtennénk - kíváncsi vagyok az ön véleményére, lát-e lehetőséget arra -,

hogy azok a magyar fiatalok, akik tanulnak és egyben megkapják ezt a könnyített magyar állampolgárságot, szintén kapjanak magyar diákigazolványt, hiszen azokat a kedvezményeket, amelyeket egy magyarországi diák igénybe tud venni, ők nyilvánvalóan nem fogják tudni igénybe venni, hiszen a jelen állás szerint ez az oktatási intézményekhez van kötve. Mi ezt egy jó kezdeményezésnek látnánk. Mit gondol ön erről?

Az utolsó, amit inkább csak mondani szeretnék, és félre ne értsen, miniszterjelölt úr, nem szeretnék ebbe belemenni, hogy kinek a programjában mi szerepelt és mi nem szerepelt, mindenesetre szeretném megjegyezni, hogy a mi programunk hangsúlyos fejezete volt - és ezt most nagy örömmel hallottam öntől - a Kárpát-medencei Nemzeti Jogvédő Iroda létrehozása. Ezt mindenképpen szeretném üdvözölni és hozzátennem azt, hogy akár ennek a működésében - hiszen a Jobbiknak és a Jobbikhoz közel álló civil szervezeteknek, illetve magánszemélyeknek is nagy tapasztalatuk van ebben -, illetve olyan témákban, amelyek az ifjúságpolitikát érintik, mi nagyon szívesen ajánljuk a segítséget és a tapasztalatunkat hasonló formában, ahogy egy ilyen kedves segítségadás már elhangzott Martonyi miniszterjelölt úr meghallgatása esetében. Köszönöm szépen, és elnézést kérek, hogy kicsit hosszabban szóltam.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Braun képviselőtársam következik.

DR. BRAUN MÁRTON (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterelnökhelyettes-jelölt Úr! A bizottságon belül számos tagja van az Európa Tanács mellé delegált magyar delegációnak, amely a magyarságot érintő kérdésekkel hivatott foglalkozni főként jogvédelmi szempontból, részben a minket ért támadásokat elhárítani, illetve az érdekeket érvényesíteni. Szeretném felajánlani a segítségünket, illetve kérjük az önök segítségét ezzel kapcsolatban. Vannak nem informális, nem hivatalos információink, hogy a szlovák barátaink az Európa Tanácsban fognak először próbálkozni az állampolgársági törvény megtámadásával, tehát szeretnénk egy kapcsolatot kiépíteni, ha lehetséges. Én is szeretném üdvözölni ezt a jogvédő hivatalt, mert nagy szükség van rá, hiszen tudjuk, akik ilyen kérdésekkel foglalkozunk, pláne nemzetközi szinten, hogy valójában hogy állunk a környező országokhoz képest.

A következő gondolat, amit szeretnék felvetni, hogy a magyar-magyar kapcsolatoknak főként a kulturális és civil aspektusáról beszélt. Korábban létezett ennek egy gazdasági vonulata is, gondolok itt az Új Kézfogás Alapítványra, a Corvinus Befektetési Rt.-re, amelyek gyakorlatilag elsorvadtak, vagy gyakorlatilag meg is szüntek. Nem nagyon lehetett hallani az elmúlt nyolc évben határon túli vállalkozások támogatásáról, talán csak Mudura Sándor elhíresült nagyváradi vállalkozásáról, amely egy bevásárlóközpont volt, és az érdekessége az volt, hogy a magyar állam, amely kedvező hitelt adott hozzá, mindjárt garanciát is vállalt a saját hitele mögé - csak hogy a történet pikantériáját kiemeljem.

Tervezik-e azt, hogy ezeket a korábbi lehetőségeket újjáépítik? Most teljesen mindegy, hogy a Szülőföld Alapon belül-e, tehát lesz-e egy ilyen lába is a dolognak annál is inkább, mert úgy érzem, hogy Magyarország vállalkozásfejlesztési téren know-howban, technológiai tudásban előtte jár a környező államoknak. Tehát lenne egy olyan helyzeti előnyünk, olyan versenyelőnyünk, hogy ezzel a know-how-val, ami nálunk már megvan - 20 évre visszatekintve - be tudnánk menni oda és részben a magyar vállalkozásokat, részben a gazdasági kapcsolatokat legalább kisvállalkozói szinten tudnák erősíteni. Ebben szintén följánlom a segítségemet, úgyhogy köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Egy rövid megjegyzést engedjenek meg nekem! Braun Márton képviselőtársunk az Európa tanács parlamenti delegációjának vezetője

is, és többen vannak itt a teremben, akik ennek a delegációnak tagja. Erről már született megállapodás a pártok között, ebben a delegációban nagyon fontos munka fog várni rájuk, hiszen a partnerbizottság, a szlovák külügyi bizottság elnökétől kapott levélben ő is tájékoztatott arról, hogy ők is az Európa tanácsi delegációjuknak megbízást fognak arra adni, hogy ebben az Európa tanácsi időszakban, ami nemsokára el fog következni Strasbourgban, ott ebben a kérdésben járjanak el.

Ez nem informális dolog, de én is úgy vélem, hogy az Európa tanácsi delegáció ebből a szempontból - az önök munkáját és a mi munkánkat is segítve - nagyon fontos delegáció lesz a jövőben. Eddig is az volt, most is úgy látom, hogy ezekben az ügyekben fontos, hogy minél jobban összehangolva és felkészülten tudjuk képviselni az érdekeinket.

A következő Kalmár képviselőtársam. Néhány képviselőt látok még, aki jelentkezett, ezután le fogjuk zárni a kört. Kalmár képviselőtársam!

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Ha már a vállalkozásoknál tartunk, ott folytatnám én is, ugyanis azon túl, amit Braun képviselőtársunk mondott, vegyük azt is figyelembe, hogy például Szerbiában a privatizáció most van olyan állapotban, mint nálunk volt a '90-es évek közepén. Most van arra alkalom, hogy itteni vállalkozók vagy ottani magyar vállalkozók tulajdonhoz jussanak. Ha ezt a folyamatot valamilyen formában tudnánk segíteni, mindenképpen pozitív volna az ottani közösségek számára is.

De ne felejtsük azt sem el, hogy - én például mint Szegedi képviselő - ismerek olyan vállalkozást, amely hosszú éveken át úgy tartotta fenn a magyarországi bázisait és a magyarországi munkahelyeit - mondjuk így -, hogy a környező országokban lévő befektetéseiből hazahozta a nyereséget, és így tudta az itthonit fenntartani. Úgyhogy ennek több pozitív kicsengése is van.

További kérdésként - vagyis ez eddig javaslat volt - szeretném feltenni miniszterelnökhelyettes-jelölt úrnak, hogy mi a véleménye arról, amit a német állam folytatott gyakorlatként a németek állampolgárság-megadása ügyében, hogy az egyháztól elfogadták az ajánlást vagyis a bizonyítványt, hogy németajkú az illető. Ugyanezt a gyakorlatot tudnánk-e folytatni a mi esetünkben?

Az általános vitában én ezt elmondtam, és azért is, mert több képviselőtársunk ezt a kérdést felvetette. Jobbnak tűnik az egyházi út, mint bármilyen más szervezet közreműködése, mert valahogy hitelesebbnek tűnt a németeknek is.

A másik a szórványmagyarság kérdése. Terveznek-e valamilyen külön programokat, külön akciókat a szórványmagyarságban élők megtartására, mert ez egy külön téma. Egy a székelység, ahol többen élnek a magyarok, de például a Temes megyei RMDSZ-től tudom az adatokat, Temes megyében jelen pillanatban körülbelül 60 000 magyar él, és ennek a fele már egyes házasságban, szóval valószínű, hogy a következő generációt már nem tudjuk megtartani magyarként.

Továbbá még egy dolgot szeretnék elmondani, ami nagyon jó tapasztalatunk. Kezdem ott, hogy Szegeden működik egy Szeged Biztonságpolitikai Központ Közalapítvány, és ennek az alapítványnak kuratóriumi tagja vagyok. Már 10 éve működik, az első Orbán-kormány idejében alapítottuk. Ennek voltak olyan kezdeményezései, hogy délkelet-európai történelemtanár-találkozók voltak, ezek nagyon pozitívak voltak. Sajnos nem tudtuk folytatni az elmúlt években, nem volt már rá pénz. Viszont abban ne reménykedjünk, hogy a környező népekkel egyformán fogunk megítélni minden történelmi eseményt, mert nem. Van amit mi így, ők úgy. Ez a helyzet.

Viszont az ilyen találkozók és ezeken a találkozókön a különböző előadóknak és előadásoknak lehet egy olyan hozadéka, hogy ezen események megítélésének az élet el tudjuk venni, mert azt tudni kell, hogy a környező országokban nagyon sokszor a történelemtanárok

óráin a gyakorlat az, hogy egy magyarellenességet belevisznek, és úgy a román, mint a szlovák identitásba is a magyarellenesség belejátszik. Ezt lehetne folytatni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Potápi Árpád képviselő úr a következő.

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is hadd kezdjem azzal, hogy Kovács László miniszter úr, alelnök úr szavaira hadd reagáljak, és nem fogom minden bizottsági ülésen megtenni, mert nem is ez a feladatunk, meg nem is az elmúlt 8 vagy 12 esztendőre kell állandóan visszatekinteni, de furcsán érzem magam - ahogy Braun Márton képviselő úr is mondta -, hogy voltak itt furcsaságok az elmúlt években.

Öntől kritikákat hallani meg kell szoknunk, hiszen az ön szájából hangzott el a fenyegetés a 23 millió románnal kapcsolatban. Önök képviselték utána 2004-ben a "nem"-eket, mind a "nem"-ek talaján álltak. Szétverték a jól működő közalapítványokat, azokat a kereteket, amelyek között nem is a Fidesz-kormány ideje alatt vagy a polgári kormány ideje alatt, de az elmúlt 12 évben - illetve 2002-ig értem azt a 12 évet - egyre jobban működött a nemzetpolitika, illetve a határon túli magyarság politikája.

Ehhez, a "nem"-ek talajához képest, illetve az ön álláspontjához képest a parlamenti szavazás már előremutató tendenciát mutatott, mert az MSZP minimum 4 irányban szavazott. Voltak, akik be sem jöttek a terembe, voltak olyanok, akik bent voltak, viszont nem nyomtak gombot, voltak, akik nemmel szavaztak - ők még a 2004-es talajon helyezkednek el -, voltak olyanok, akik tartózkodtak, és hála Istennek, voltak olyanok is, akik igennel szavaztak. Ennek nagyon örültünk.

Így valóban történelmi sikert tudtunk elérni, hiszen 97,7 százalékos arányban, döntő többségben fogadta el a kettős állampolgárságról szóló törvénymódosítást a parlament, ami óriási siker, és azt gondolom, hogy nem mindegy az utódállamok tekintetében sem, hogy a parlament milyen súllyal szavazta meg ezt a törvényt.

Amikor készültem a hozzászólásra, azon gondolkodtam, hogy gyakorlatilag miniszterelnökhelyettes-jelölt - kicsit hosszú ez a szó (*Derűltség.*) -, fényszórónak is megfelelne, mert két sorban írják le, olyan hosszú.

Minden egyes szavával egyetértettem. Nyilatkozatait olvasva ott is az az érzésem, hogy mintha a szívemből szólna, nincs olyan sora, amivel ne tudnék egyetérteni, úgyhogy ezt köszönöm, de gondolom, frakciótársaim ugyanezt tudnák elmondani.

Megemlítettem már én is a közalapítványokat. Ön is említette, hiszen ezek nagyon jól működtek a MÁÉRT intézménye mellett és nemcsak kulturális, szociális, egészségügyi közalapítványok voltak, hanem valóban úgy van, ahogy Braun képviselő úr is mondta, hogy gondoltunk a gazdaságfejlesztésre, a helyi gazdaság fejlesztésére is a határon túlon. Ez nagyon fontos volt, és úgy gondolom, egyre fontosabb kérdés az ott élő magyaroknak is, hogy hogyan tudnak megélni, hogyan tudnak megmaradni a szülőföldjükön, hogyan tudnak vállalkozásokat működtetni. Csak egy érdekes példát hadd mondjak! Az a Dani Zoltán ezredes, akinek az osztaga 1999-ben az egyetlen amerikai lopakodót lelőtte, aki egyébként székely, hozzáteszem, most cukrászként, illetve pékként működik Székelykevéen, és volt olyan időszak, amikor a vállalkozásához tudott magyar tőkét vagy segítséget igénybe venni. Úgy gondolom, hogy ez lenne a követendő dolog, kiegészítve azzal, hogy működik a magyar gazdaságban, vagy jól működött, még most is megvan a Széchenyi-kártyarendszer. Valami hasonlót kellene bevezetni a határon túli magyarok támogatására is.

Hogy mi legyen a közalapítvány, illetve a keret elnevezése? Az Illyés Közalapítvány tagja voltam az utolsó ciklusban - azt hiszem, 2008-ban szűnt meg ez a közalapítvány -, nagyon-nagyon jól működött. Ennek a közalapítványnak volt neve, volt hangzása, de természetesen nem a név a fontos, hiszen bármi is a név - lehet találni jó nevet -, nagyon

fontos, hogy működjenek ezek a struktúrák, illetve legyen egy ilyen közalapítvány vagy valamilyen szervezet.

Igénybe kellene venni - hiszen nagyon sok tudás halmozódott fel - a testvérvárosok rendszerét, szövetségi rendszerét, vagy akár a MÖSZ-nek is van hasonló rendszere, hiszen olyan kapcsolatrendszer épült ki az elmúlt húsz évben akár az oktatási és egyéb más intézmények között, amely nagyon jó példákkal tud szolgálni arra, hogy hogyan lehet jól csinálni akár kormány szinten is - vagy beemelve a kormányprogramba - ezeket a működéseket. Szerintem oda kellene figyelni erre is.

Az elmúlt időszakban is működött a Rákóczi Szövetség...

ELNÖK: Nem szeretném a képviselőtársamba fojtani a szót, de megállapodtunk, hogy tartjuk egyfajta önmérséklet által az időkorlátot, de természetesen hallgatjuk.

POTÁPI ÁRPÁD (Fidesz): Csak egy kérdés - köszönöm szépen. Tehát a Rákóczi Szövetség közvetlenül juttatta el a gyermekekhez a támogatást, viszont állami szinten nem közvetlenül ment. Egyértelműen bebizonyították statisztikákkal azt, hogy ha közvetlenül jut el a támogatás Szlovákiába is, akkor ez sokkal sikeresebb. Gondolkozunk-e azon, hogy újra legyen ott is? Köszönöm és bocsánatot kérek.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselőtársam. Csak tényleg azért szóltam, hogy amiben megegyeztünk, azt igyekszem betartatni.

Mivel megszólított, Kovács alelnök úr kért tőlünk egy percet egy rövid gondolat erejéig.

KOVÁCS LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Szeretném, ha egyszer és mindenkorra tisztázódna - tegnap Semjén úrnak már elmondtam -: soha nem mondtam azt, hogy 23 millió román idejön dolgozni. Amit mondtam, abban benne van a 23-as szám, és benne van az, hogy román, de a mondat a következőképpen hangzott: a magyar parlament jóváhagyott a Szocialista Párt támogatásával is egy törvényt, amely kedvezményes munkavállalási lehetőséget biztosított a határon túli magyaroknak. Ezt Orbán Viktor magyar miniszterelnök és Adrian Năstase román miniszterelnök egy bukaresti tárgyaláson módosította, pontosabban nem a törvényt módosította, hanem kiegészítette azzal, hogy ez minden román állampolgárra is vonatkozzon. Erre mondtam én azt, hogy szerintem a két miniszterelnöknek, noha nem vagyok jogász, nem volt joga arra, hogy egy magyar parlament által létrehozott, elfogadott és csak a határon túli magyarokra vonatkozó törvényt önkényesen kiterjesszen 23 millió román állampolgárra. Tehát a 23 millió román állampolgár valóban szerepelt ebben a mondatban, de nem azt mondtam, és nem ijesztgettem senkit, hogy idejönnek csecsemőtől és mindenestől dolgozni (*Közbeszólás a Jobbik soraiból: Erről szólt az egész kampány!*) ez nyilván képtelenség lett volna.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr.

Vejkey képviselőtársunk következik.

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterelnökhelyettes-jelölt Úr! (*Derültség.*) A keleti ortodox egyház a nyugati szentek közül elsőnek Szent István királyunkat kanonizálta. 1054 óta pedig nem fordult elő, hogy a nyugati egyház szentjét a bizánci egyetemes patriarkátus is szentként elismerte volt. Apostoli királyunk ortodox egyházi kanonizálásának főszereplője Semjén Zsolt miniszterelnök-jelölt úr volt, az első Orbán-kormány idején kultusztárcánál működő egyházügyi titkárságot irányító helyettes államtitkár. Mindezekre tekintettel és arra, hogy a szentté avatás a millenniumi

Magyarországra irányította akkor a figyelmet, a kérdésem az lenne, hogy mi a jövőbeli elképzelése a pápaság és a patriarkátus közötti kapcsolat fejlesztése tekintetében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr.
Gruber Attila képviselőtársunk következik.

DR. GRUBER ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt tárca nélküli miniszterjelölt úr - mert a bizottságban e tekintetben hallgatjuk meg -, nagy élménnyel hallgattam a képviselőtársaim kérdéseit, és ugye örök tanulság, hogy egy magyar kezében a fakanál is úgy elsül, hogy annak egy F-117-es bánja a kárát (*Derültség.*). Braun képviselőtársam hozzászólására visszatérve, óriási segítség nekünk Strasbourgban a magyar diplomácia segítése, és éppen ezért nagyon fontos, hogy ezt az Európa tanácsi munkát sok szállal segítsük, hiszen június 21-én kezdődik a nyári ülésszak, és már biztos, hogy az érintett országok diplomáciai háttere meg fog mozgatni minden eszközt annak érdekében, hogy ezt a kérdést Európa tanácsi szintre is terelje.

Kicsit csodálkoztam, hogy a „merjünk kicsik lenni” életérzést éltetők nem hozták szóba, hogy nemcsak egy szlovákiai választás van előttünk, hanem június 6-án lesz Szerbiában a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsának a választása, és a hivatalos regisztráció alapján 133 145 magyar jelentkezett ebbe. Nagy öröm az, hogy a magyar parlament megfigyelőket fog küldeni erre a rendezvényre. Hadd kérdezzem ezzel kapcsolatban: lát-e további feszültségforrásokat a miniszter úr a magyar-szerb kapcsolatokban a délvidéki magyarok tekintetében, hiszen most a magyar állampolgárság kedvezményes megadásával kapcsolatban egysíkúra szűkült le ez a kommunikáció, hogy itt csak a szlovákiai magyarok kaphatnak esetleg retorziót ennek érdekében. Tehát egyáltalán hogyan vélekedik a szerbiai magyarsággal kapcsolatban?

Illetőleg egy másik rövid kérdés, hogy lesz-e valami formális eleme az egyházak bevonása tekintetében. A határon túli magyarok helyzetében lesz-e valamiféle olyan típusú állandó szervezeti keret, mint amit a korábbiakban ön felsorolt, kifejezetten az egyházi kapcsolatok vonatkozásában? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.
Köszegi képviselőtársunk következik.

KÖSZEGI ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Semjén Zsolt Képviselőtársunk! (*Derültség.*) Van egy-két kérdésem, és néhány javaslatom is lenne - igyekszem röviden szólni. Nem elhanyagolható, de nem biztos, hogy a legfontosabb, hogy tudunk-e lépéseket tenni annak érdekében, hogy a székelyudvarhelyi nyomda lelkét, illetve az ott dolgozó emberek lelkét egy kicsit helyrehozzuk? Gyurcsány Ferenc aljas módon kétszeresen hátra szúrta ezeket az embereket, ugyanis a „Nem!”-ekre buzdító kiadványát a székelyudvarhelyi nyomdában nyomtatta ki, kiszolgáltatott helyzetben lévén a nyomda, még azt is volt bátorsága mondani, hogy munkát az erdélyi székely embereknek. Ha propagandára készülünk, érdemes lenne most a szívükhöz közel álló és nemes feladatot adni nekik és ezáltal megbízást adni nekik a magyar állam részéről, és ezzel talán egy kicsit a lelküket is helyrehozhatnánk, mert aljas módon kiszolgáltatott helyzetbe sodorták ezeket az embereket kétszeresen.

A határon innen és határon túl élő magyarok kapcsolatát illetően pedig én is szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy óriási tapasztalataik vannak az önkormányzatoknak, és talán a legszorosabb együttműködések az önkormányzati együttműködések terén alakultak ki. Nekünk van egy konkrét tapasztalatunk: kiszélesítettünk egy együttműködési rendszert,

ifjúsági nagyköveti rendszerrel erősítettük meg az együttműködést, ugyanis nagyon sokszor csak protokollárisak voltak az elmúlt évtizedekben ezek a kapcsolatok, és az ifjúsági nagyköveteinkkel elértük azt, hogy napi szinten vagy minimum heti szinten konkrét civil csoportok, intézmények kerültek egymással munkakapcsolatba, és rendkívül szorosra váltak Dabas városának a határon túli magyarsággal szőtt kapcsolatai. Ezt szeretném a figyelmébe ajánlani önnek és munkatársainak.

Illetve van egy ötletünk: a Petőfi-program nevet adtuk ennek a programnak. Petőfi a maga korában az akkori technikai lehetőségek keretei között és viszonylag fiatal kora ellenére gyakorlatilag bejárta az egész Kárpát-medencét, minden magyar lakta területet. Ennek mintájára vagy ennek példájára el kellene érni azt, hogy minden magyar fiatal 18 éves koráig lehetőséget kapjon arra, hogy a határon túli területekre eljusson, illetve fordítva is. Ezzel közvetett módon még a határon túli magyarság gazdasági helyzetén is tudunk javítani, ugyanis rengeteg munkahely, szállás, étkezés és egyéb szolgáltatások igénybevételével közvetett módon is tudunk segíteni.

Sok egyéb ötlet is lenne, de azt hiszem, hogy nagyon sokunkba beleszorult. Köszönöm a lehetőséget, nagyon sok sikert kívánok, és nagyon örülök annak, hogy végre ilyen szintre emelkedett a magyarügy és miniszterelnök-helyettes úr kezében én is biztosítottnak látom azt, hogy ez valóban nagyon eredményes munka, sok sikert kívánok, és azt hiszem mindannyian támogatni fogjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tényleg így van, ebből is látszik, hogy ezer meg ezer szállal kötődünk valamilyen formában - korosztálytól, társadalmi helyzettől függetlenül - a határon túli vidékekhez. Mindenki fel tudná sorolni, nekem is elég hosszú lenne az a lista, mivel 10 kilométerre élek a szlovák határtól, ezért az ottani dolgoknak és együttműködéseknek nagyon sok formáját látom, határ menti együttműködések keretein keresztül is.

Annyi kérdés elhangzott és valószínűleg miniszterjelölt úrnak elég hosszú listát fel kellene sorolnia. Kérem, hogy próbálkozzon ezzel, és nagy tisztelettel várjuk a válaszait a felvetett kérdésekre.

Dr. Semjén Zsolt reflexiói

DR. SEMJÉN ZSOLT tárca nélküli miniszterjelölt: Nagyon szépen köszönöm. Nagyon szépen köszönöm a kérdéseket, meglátásokat és a különböző javaslatokat. Megpróbálom röviden megválaszolni a kérdéseket, némileg összefoglalva, ha azonos tárgyra vonatkoznak.

Arra, amit Kovács László képviselő úr mondott; és tiszta szívből mondom: nagyon fontos volt, hogy a Szocialista Párt többsége megszavazta ezt az állampolgársági törvényt. Ebben a magyar nemzeti egység valóban megmutatkozott, és az igazság az, hogy épp például Szlovákia vonatkozásában létfontosságú, hogy ez a nemzeti egység megmaradjon, mert ha ez a nemzeti egység megtörik és töredezett lesz a magyar álláspont és ennek a képvisellete, akkor az egyetemes magyar érdekek szorulnak háttérbe. Ezért nagyon-nagyon fontosnak érzem azt, hogy gyakorlatilag az Országgyűlés - hogy úgy mondjam - közfelkiáltással megszavazta ezt a törvényjavaslatot, az állampolgárság lehetővé tételét.

Képviselő úr mint vérbeli politikus nem tudta megállni, hogy egy oldalvágást ne tegyen a szlovákiai kereszténydemokraták vonatkozásában. *(Kovács László: Nem.)* Az az igazság, hogy ez nekem is lelki fájdalmat okoz, hogy a szlovák kereszténydemokraták beszálltak - még ha mérsékeltebb módon is, de beszálltak - ebbe a nacionalista licitbe, ami ott történt. Nem akarom a mundért védeni, nekem is fáj.

De akkor egy pengevisszavágást hadd tegyek! Képviselő úr, a probléma abban is benne van, hogy a Szocialista Párt testvérpártja, a Fico-féle Szocialista Párt mégiscsak

koalícióban van egy fasisztoid párttal, a Slota-féle párttal. Ezért kértem én Gyurcsány Ferencet akkor még miniszterelnökként és MSZP-elnökként is, amikor részint személyes beszélgetés formájában, részint az Országgyűlésben ez a kérdés szóba került, hogy a Magyar Szocialista Párt tegyen meg mindent annak érdekében, hogy az Európai Szocialisták Pártjába ne vegyék vissza a Fico pártját addig, amíg egy fasisztoid párttal koalícióban van. Meg kell mondanom, őszinte fájdalom, hogy ezt nem sikerült az MSZP-nek elérni.

Ehhez kapcsolódik a konkrét kérdésre adott válasz az időpont tekintetében. Naivitás lenne azt gondolni, hogy mi bármilyen állampolgársági törvényt hoztunk volna, ne lett volna hasonló reakció a szlovák politika részéről. Tehát akárhogy is nézem, itt nem arról van szó, hogy hoztunk egy állampolgársági törvényt és ez indulatokat váltott ki Szlovákiában, hanem az a helyzet sajnos, hogy a szlovák politikában intézményesült a magyarellenesség. Különösen, ha el kell terelni valamiről a figyelmet, akkor mindig előveszik a magyarelleses kártyát.

Ne felejtjük el, hogy Szlovákiában hatályban vannak azok a Beneš-dekrétumok, amelyek a lábbal tiprása az emberi jogoknak, ahol a kollektív bűnösség gondolata alapján emberek százezreit fosztották meg a tulajdonától, üldözték el, nyomorították meg, egy részüket gyilkolták meg. És ezek a törvények hatályban lehetnek, meg kell mondanom, hogy az Európai Unió szégyenére!

Más kérdés, hogy ezt most nem alkalmazzák, de hogy önmagában a kollektív bűnösségre épülő jogfosztó törvények hatályban maradhatnak, ez az Unió botránya! Akkor emlékezzünk Malina Hedvig kálváriájára! Emlékezzünk a dunaszerdahelyi magyarelleses rendőrterrorra vagy Sólyom László köztársasági elnök be nem engedésére Szlovákiába, ami teljesen ellentétes minden európai uniós szerződéssel. Amikor egyébként egy ötpárti - nem tudom, hogy akkor hány párt volt, de mondjuk úgy, akkor, hogy -, összpárti delegációban Brüsszelben voltunk, pontosan ugyanezt mondtuk el a tárgyalópartnerneinknek Brüsszelben és Hágában is.

Francia nemzetiségű tárgyalópartnerünk van, azt mondtam neki, hogy el tudja ön azt képzelni franciaként, hogy mondjuk Sarkozy elnök urat ne engedjék be Németországba? El tudja képzelni, hogy Merkel asszonyt ne engedjék be a Francia Köztársaság területére? El tudja képzelni azt, hogy Angela Merkelt ne engedjék be Elzász-Lotharingiába? Elképzelhetetlen! El tudja képzelni azt, hogy Elzászban egy német orvos ne beszélhessen németül a német betegével vagy a német asszisztensével? Nem tudja elképzelni.

Tehát a nyelvtörvény, és így tovább, ezek a problémák megvannak, és ennek a problémahalmaznak csak eleme most ez az állampolgársági törvény. Ezért gondolom azt, hogy mindegy lett volna, hogy milyen szöveget fogadunk el, mindegy lett volna, hogy mikor, hasonló reakcióra számíthattunk volna. Azt gondolom, hogy egyszer végre világossá kell tenni azt, hogy az emberi jogokon nyugvó nemzeti szempontjainkat nem rendelhetjük alá más országok belpolitikájának. Mert ha ezt egyszer megtesszük és most azt mondjuk a törvényjavaslat benyújtása után, hogy jó, akkor megvárjuk június 12-ét, ha egyszer ebben engedünk, akkor precedenst teremtünk erre, és ettől kezdve nincs megállás, mert akkor ez is kitalálja, az is kitalálja és amaz is kitalálja.

Azért gondolom azt, hogy helyes dolog volt az, hogy az elején benyújtottuk, végigvittük és mi mindenkiel készek vagyunk párbeszédre, készek vagyunk bármilyen európai uniós vagy nemzetközi fórumon az álláspontunkat megvédeni, de nem gondolom, hogy a saját legitim szempontjainkat alá kellene rendelnünk más ország belpolitikai hullámverésének.

A választójog és az adózás tekintetében hadd mondjak el egy-két dolgot! Ez az állampolgársági törvény. A választójogi kérdések a választójogi törvényben lesznek rendezve. A különböző ellátási formák meg a társadalombiztosítás különböző jogszabályaiban. Azt gondolom, hogy a törvény világos, hiszen azt mondja, hogy nincs első- és másodosztályú

állampolgár, most a Romániában, Szlovákiában vagy bárhol élő magyaroknak pontosan ugyanaz a jogállásuk, mint a külföldön élő magyar állampolgároknak.

Következésképpen a választójog tekintetében ez így van. Arra pedig én most nem tudok - hogy mondjam? - prófétai kijelentéseket tenni, hogy egyébként az Országgyűlés valamikor milyen választójogi törvényt fog hozni vagy hogy módosítja a társadalombiztosítási törvényt. Azt látjuk, a világban számtalan modell van a tekintetben, hogy a szavazati jog hogy van, vagy hogy nincs. Ismert a horvát példa, a szerb példa, a román példa, a francia példa, sokféle dolog van. Ezt nyilván az Országgyűlés kellő bölcsességgel majd annak idején el fogja dönteni. Ami ténykérdés, az az, hogy most az állampolgárság lehetővé tétele történt meg, következésképpen mondjuk egy székelyudvarhelyi román állampolgárságú magyarnak, immár állampolgárnak pontosan ugyanazok a jogai vannak, mint egy külföldön, mondjuk Németországban élő magyar embernek, magyar állampolgárnak.

Itt a kulcskérdést annak a kérdésnek a tisztázásában látom, ami jó párszor felmerült, és ami körülbelül úgy fogalmazható meg, hogy aki nem Magyarországon fizet adót, annak ne legyen beleszólása a magyar belpolitikába, valamilyen módon korlátozni kellene az állampolgári jogait, vagy egyáltalán ne is lehessen magyar állampolgár. Na, itt szeretném nagyon határozottan leszögezni, hogy az állampolgárság és az adófizetés nincs egymással ok-okozati viszonyban. Mondok egy példát: jó pár olyan honfitársunk van, aki egy évre, öt évre, tíz évre kimegy külföldre dolgozni, következésképpen külföldön fizet adót. Külföldön kapja a fizetését, tehát oda fizeti az adóját, és ebből nem következik, hogy neki bármilyen módon korlátozni kellene a magyar állampolgárságából következő jogait. Vagy ha valaki külföldre megy férjhez, esetleg nem is akar visszajönni Magyarországra, hát attól neki még az állampolgári jogai ugyanúgy fennállnak. Azt is megjegyzem, hogy egy veszélyes tendenciát indít el az adófizetés és az állampolgárság összekapcsolása, hiszen Magyarországon egy csomó ember van, aki egyáltalán nem fizet adót. (*Derültség.*) Hát akkor hova jutnánk? Most nem akarok félreérthető példákat mondani, de jó pár olyan ember van, aki életében segélyekből élt, és egy forint adót életében nem fizetett. Ezért mondom, hogy az adófizetés kérdése és az állampolgárság, az állampolgári jogok nincsenek egymással ok-okozati viszonyban.

Valóban komoly kérdés a kedvezménytörvény és az állampolgárság összehangolása. Azt gondolom, ezt egy külön jogszabályban részletesen át kell tekinteni, és össze kell hangolni a két szempontot, hiszen hogy a határon túli magyarság megkaphatja a magyar állampolgárságot, ez valóban egy új helyzetet teremt, amely alapján indokolt egy részletes összehangolása a kedvezménytörvénynek és az állampolgárságnak.

Ami kérdést Nagy Gábor Tamás képviselő úr feltett, hogy a MÁÉRT-tel kapcsolatban mikor, én azt gondolom, hogy nyáron össze kell hívni, tehát gyakorlatilag minél előbb. Szerintem a reális időpont az, hogy mivel nyáron úgyis fogunk még itt ülésezni éppen eleget, a nyáron össze kell hívni a MÁÉRT rendes ülését.

Nagyon fontosnak tartom, hogy a magyar felsőoktatási intézmények támogatása úgy, ahogy volt, meglegyen, és a stratégiai intézmények támogatását intézményesen kell biztosítani, nem lehet függővé tenni attól, hogy most éppen az egyik évben így van, a másik évben úgy van. A határon túli magyar felsőoktatási intézmények vagy úgy fogalmazok talán még szélesebb értelemben, hogy a stratégiai intézmények támogatását stabilan biztosítani kell, és fogjuk is.

A külügy és a nemzetpolitika tekintetében nyilvánvaló, hogy a nemzetpolitika sokkal szélesebb, mint a szoros értelemben vett külügy, hiszen a nemzetpolitikába számtalan gazdasági kérdés beletartozik, mint a kérdésekből is látható volt, demográfiai kérdések, kulturális kérdések, tehát az élet minden területét érintő kérdések. Ezért tehát szerintem a helyes munkamegosztás az, ha a külügy elsősorban a diplomáciai képviselőt látja el, míg a nemzetpolitikának szélesebb a mozgástere. És most hadd tegyek egy szubjektív megjegyzést!

Ezért szerintem nem is szerencsés, ha a mindenkori Határon Túli Magyarok Hivatala, akárhogy is hívják, a külügy keretében van. Mégpedig azért nem szerencsés, mert akkor abban a pillanatban óhatatlanul diplomáciai jelentősége van annak, ha a HTMH elmegy mondjuk egy csángó rendezvényre Bákóba. Ha ez nem a külügyben van, akkor sokkal nagyobb a mozgástér, hiszen akkor jobban társadalmiasítva van - hogy ilyen nehéz szóval fejezzem ki - a történet, mintha a külügyben, mert akkor óhatatlanul minden egyes nemzetpolitikai lépésnek diplomáciai jellege van, ami pedig az esetek egy részében nem is lenne szerencsés. Ezért azt gondolom, hogy a külügy fő területe a diplomácia, a nemzetpolitika sokkal inkább társadalmibb jellegű, sokkal inkább a hajszálgyökereken tud végigmenni. Az természetesen nagyon fontos, hogy a kettő összehangolt legyen. Ahol társadalmi rendezvényt vagy kulturális rendezvényt kell tartani, az a nemzetpolitikai államtitkárságon keresztül történik, ahol pedig egy diplomáciai fellépés szükséges, az értelemszerűen a köztársaság Külügyminisztériumán keresztül történik.

Szávay István képviselő úr kérdésére mondanám, hogy a pályázati pénzek tekintetében valóban, mondjuk úgy, zűrösnek tűnő dolgok voltak. Ezért is gondoltuk azt, hogy az a helyes, ha egy alapba van összevonva az egész, egy nyilvántartással áttekinthető és átlátható módon. Ezáltal megszűnnek a duplikációk, a párhuzamosságok és a nagyon nehezen nyomon követhető kettős finanszírozások.

A működési keret tekintetében ezt megfontoljuk. Én személy szerint azt gondolom, hogy helyes, ha bizonyos esetekben - nem mondom, hogy ennek általánosnak kell lennie, de bizonyos esetekben a szervezet fenntartása nem lehetséges, ha nem kapnak a működésükre támogatást -, indokolt, egyedi esetekben kifejezetten a működését biztosítjuk bizonyos szervezeteknek.

A nyugati magyarsággal való kapcsolatot alapvető fontosságúnak tartom, és itt most hadd mondjak még néhány gondolatot ahhoz, ami itt elhangzott. Először is lesz egy külön kapcsolattartó személy a nemzetpolitikai államtitkárságon, akinek a főállása az lesz, hogy az emigráns magyarsággal tartsa a kapcsolatot. Nemzetstratégiaileg nagyon-nagyon fontosnak tartom annak a tudatosítását, hogy a magyar nemzet történelmi okokból kifolyólag egy olyan ország - részint Trianon, '56, de számtalan más okból kifolyólag is -, amely három lábon áll. Az egyik láb az anyaország, a másik láb a Kárpát-medencében lévő határon túli magyarság és a harmadik láb a nyugati emigráns magyarság. Ha bármelyik láb eltörik vagy kiesik, akkor a szék felborul. Tehát ezért ezt a három lábon való nyugvást - egyébként nagyon érdekes, azt mondják statikusok, hogy a három lábú szék a legstabilabb, stabilabb, mint a négy lábú szék - kulcsfontosságúnak tartom. Egyébként Magyarországnak, és ezt szerintem '90-ben jobban ki kellett volna használni, szüksége van arra, hogy a Nyugaton sikeres magyar embereket bevonja a magyar nemzetpolitikába.

Még egy dolgról hadd szóljak! Lehet, hogy ez most messzire vezet, és tényleg nem akarom húzni az időt, de egyrészt volt egy utalás arra, hogy a harmadik, negyedik nemzedékben nem nagyon beszélnek már magyarul. Na, most láttam a lengyel barátainknál, hogy olyan lengyeltudatuk van, hogy csak úgy szikrázik, ugyanakkor egy szót nem beszélnek lengyelül, és már a harmadik, negyedik, ötödik nemzedék óta élnek mondjuk az Egyesült Államokban. Miután tartják a lengyelségüket, kifejezetten komoly politikai nyomásgyakorló csoport például akár az Egyesült Államok választása tekintetében.

Ezért azt gondolom, hogy a feladatunk kettős. Egyfelől nyelvi táborokkal és egyebekkel azt segíteni, hogy a nyugati magyarság, azoknak az ifjúsága, harmadik, negyedik nemzedéke jöjjön Magyarországra, vegyen részt egy ilyen táborban, és a magyar nyelvtudása csiszolódjék, és akit a valamilyen szintű magyar nyelvviségben meg lehet tartani, az a fő cél. De azt gondolom, hogy e fórumok tekintetében, amelyek például az Egyesült Államokban is vannak, az a helyes, ha van szekció, amely magyar nyelven történik, de legyen szekció, amely angolul. Azokat is meg kell tartanunk a magyar nemzet körében, akik egyébként az

anyanyelvünket már nem bírják. Ezért azt gondolom, hogy például az ilyen típusú nagy rendezvényen, amikor mondjuk az amerikai magyarság összejön, minél inkább arra kell törekedni, hogy minél több ember tudjon a magyar nyelvű szekcióban részt venni, de szerintem biztosítani kell azt, hogy legyen egy angol nyelvű szekció is, akik ugyanolyan magyarok, mint mi, csak éppen magyarul már nem beszélnek. De a magyartudatuk megőrzése és a magyar nemzet életében való részvételük biztosítása kulcsfontosságú dolog.

Még egy részterületről hadd beszéljek, ami a szívemnek nagyon fontos, és ez is megoldandó dolog. Az első világháborút megelőző és követő évek folyamán nagyon sok magyar a szegénység elől kiment például az Egyesült Államokba, Dél-Amerikába, stb. Ők ott létrehozták a saját templomaikat és a templomokhoz kapcsolódó magyarházat, kulturális intézetet, stb.

Hihetetlen értékek halmozódtak itt fel, azonban a településszerkezet változása miatt illetve a magyar közösség beolvadása miatt ezek a magyar templomok - például Torontóban - lassan elvesztették a magyar közösség területét, kínai negyed van, ilyen negyed, olyan negyed. Magyar hívek már nem nagyon vannak a templomban, némileg érhető módon az adott megyéspüspök azt mondja, hogy akkor minek megtartani a magyar jelleget és kínai közösség, ilyen közösség, amolyan közösség használja a templomot.

Azt gondolom, hogy részint ezeket az értékeket olyan módon is meg kell menteni, hogy amennyire lehet fönn kell tartani akár a mi segítségünkkel is a Nyugaton lévő magyar közösségek templomát, magyarházát és így tovább. De ott, ahol nem lehet, ha már a területet - hogy úgy mondjam - nem tudjuk megtartani, ha az épületet nem tudjuk megtartani, akkor is intézményes formában a levéltárat, a mozgatható értékeket meg kell mentenünk. Vagy úgy, hogy az ottani magyar szervezetnek tegyük lehetővé, hogy ezeket megőrizze vagy pedig hozzuk haza Magyarországra.

Nagyon messzire vezetne, de a Kanadában és az Egyesült Államokban lévő valamikor magyar negyedek eltűnése után az a levéltár, az a könyvtár az egyetemes magyarságnak olyan történelmi relikviái, értékei, amelyeket nem hagyhatunk veszendőbe menni. Ezért is gondoltuk azt - nyilván egyeztetve az egyházakkal -, hogy a Nemzetpolitikai Államtitkárságon lesz egy külön kapcsolattartó ember, aki az élő közösségekkel tartja a kapcsolatokat, de azokat a közösségeket, amelyek már megszűntek és nem is tarthatók fenn, azoknak legalább a tárgyi emlékeit mentsük ki és hozzuk haza.

A diákigazolvány tekintetében én abszolút nyitott vagyok erre, a részletes jogszabályt ki kell dolgozni, én abszolút híve vagyok.

Amit Braun Márton, illetve Gruber Attila képviselő úr is mondott, az Európa Tanács tekintetében nyilván a legszorosabb együttműködés szükséges, és ezzel messzemenően egyetértek.

A gazdasági kapcsolatok szintén nagyon fontosak, mert az az igazság, hogy a szellemi javak segítése egy dolog, de ez akkor igazi, ha az anyagi javak biztosítása, segítése is megvan emellett. Nem csak kenyérrel él az ember, de ez fordítva is igaz, hogy nem csak igével él az ember. Tehát akkor tudjuk a magyar közösségeket megtartani, ha az ige mellé kenyér is van, ennek pedig a lehetősége a kölcsönösen gyümölcsöző gazdasági kapcsolatok erősítése.

Ezért is gondoltuk azt, hogy a Szülőföld Alapítványba bevonjuk az ilyen gazdasági természetű dolgok támogatását is, hiszen nem lehet egy borotvával metsző élességgel elválasztani a pusztán kulturális jellegű támogatási formákat azoktól, ahol annak gazdasági jellege is van. A lényeg csak az, hogy átlátható, transzparens, ellenőrizhető legyen.

Matolcsy miniszter úrral erről már tárgyalásokat is folytattunk, hogy a nála lévő, főleg regionális célokra felhasználható pénzek tekintetében lesz egy olyan ember, aki a határon túli magyar szempontokat érvényesíti vagy erre hívja fel a figyelmet Matolcsy miniszter úrnál.

Kalmár Ferenc képviselő úr, amit mondott... - bocsánat, 20 év után most tudtam meg, hogy te András is vagy. *(Derültség.)* Amit Potápi Árpád képviselő úr is mondott: a magyar

tulajdonszerzés a körülöttünk lévő országokban, főleg ahol privatizációs lehetőségek vannak. Ebben nagy fantázia van, van ilyen természetű feladatunk is, de azt gondolom, hogy az a helyes, ha erről most nem nyitunk értekezést, hanem jelzem azt, hogy tudjuk, hogy mi a dolgunk.

Németországban elfogadják az egyházi igazolásokat. - Ez természetes, hiszen az egyházi anyakönyvezés sokkal régebbi, mint az állami anyakönyvezés, és sok területen nem is volt állami anyakönyvezés, ahol az egyházi anyakönyvezés még így-úgy megvolt, például a volgai németeknél, és lehetne sorolni. Mi a legszélesebb nyitottságra törekszünk, tehát a Magyarországról való származás tekintetében nem kötjük meg, hogy ezt milyen módon bizonyítja. Erről hozhat valamilyen állami okiratot, de hozhat egyházi anyakönyvet is. Megjegyzem, hogy a magyarigazolványok kiadása esetében alapvetően egyházi papírokkal bizonyították a magyar származását, tehát hogy úgy mondjam, szabad bizonyítási rendszer van. Ebbe hangsúlyosan beleértendő az egyházi anyakönyvi kivonatok is. Úgy igazolja, ahogy tudja, mi maximálisan rugalmasak vagyunk ebben a kérdésben.

A szórvány magyarság és a tömbmagyarság tekintetében mindenkinek testre szabott támogatást kell biztosítani. A szórvány magyarság tekintetében csak két dolgot emelnék ki: részint a magyarházak fenntartását és támogatását, mert ez az a központ, ahol összejöhetnek és megerősíthetik egymást. Ugyanakkor például fontosnak érzem, hogy a szórványban az iskolabusz biztosításával a magyar iskolák fenntarthatóságát így lehet lehetővé tenni.

Amit Potápi Árpád mondott még a testvérvárosi kapcsolatokról. Ezek valóban nagyon fontosak, hiszen nagyon sok technikát és együttműködést tudnak átadni, és hadd mondjam el, hogy ha végigmegyünk mondjuk a Székelyföldön, a kiírt tábláknál, 3-4-5 testvérváros van felsorolva, és azt gondolom, hogy ennek az intézményes formáit minél inkább támogatni kell.

A Rákóczi Szövetség a szívemhez igen közel álló dolog részint, mert szegről-végről még rokona is vagyok Halzl Jóska bácsinak - anyám révén -, részint én is tagja vagyok a Rákóczi Szövetségnek. Az tényleg egy fantasztikus munka, amit a Rákóczi Szövetség végzett. Azt gondolom, hogy a támogatások egy részét nyugodtan biztosítani lehet a Rákóczi Szövetségen keresztül, tehát az ott kiépített csatornákat használni kell, és a Rákóczi Szövetséget - aminek korábban megszüntették az állami támogatását - fel kell újítani, és azt gondolom, hogy főleg a felvidéki, de a határon túli magyarság támogatása tekintetében a Rákóczi Szövetség vagy az ehhez hasonló szövetségek támogatása nagyon fontos, mert olyan hajszálygökökkel rendelkezik, ahol a legjobban eljutnak a támogatási formák.

Ehhez annyit tennék hozzá még, hogy a beiskolázási támogatásokat mi kiterjesztenénk az óvodára is. Igazából nem is tartottam soha indokoltnak, hogy az óvodások ki vannak zárva, ezért az a helyes, ha az iskolába járó gyerekek támogatása mellett azokat is támogatjuk, akik magyar óvodába járnak.

Vejkey Imre képviselő úr mélyen egyházas felszólalását külön köszönöm. Azt mondta, hogy Szent István kanonizációjánál főszereplő voltam. Azért ezt barokkos túlzás, drága képviselő úr, mert a főszereplő a Szentlélek volt (*Derültség.*), nekem csak legfeljebb ministráns szerepem volt ebben a dologban, de valóban az egyházi szempontokon túlmenően ennek nemzetpolitikai jelentősége is volt, hiszen gondoljuk meg, hogy 1054 óta, a nagy keleti egyházszakadás óta az első közös szentje Keletnek és Nyugatnak a mi Szent István királyunk. És ez - valóban - a millenniumkor ránk irányította a figyelmet.

És most megint - anélkül, hogy részletekbe bonyolódnék - azt hadd mondjam el, hogy az ortodox egyházakkal való különleges kapcsolat nagyban segíti a határon túli magyarság szempontjait is. Például ezen kanonizáció után, miután a konstantinápolyi Szent Szinódus is szentnek ismert el a mi Szent István királyunkat, nem sokkal ezután a mezőségekben volt egy Szent István szobor-avatás, ahol bizonyos feszültség volt az ottani románság körében, hogy egy Szent István szobor stb.

Én akkor Bukarestben is voltam a patriarkátuson is, ahol bemutattam a bizánci, illetve moszkvai okmányokat, és úgy érzem, hogy ennek következtében is, de amikor a Mezőségben ennek a Szent István szobornak az avatása volt, román rendőrautók vezettek föl minket, és a román ortodox pap bőséges szenteltvízzel áldotta meg a Szent István szobrot. *(Derültség.)*

Ezt csak arra mondom, hogy bizony az ortodox többségű országokban ha a patriarkátussal szívélyes és bensőséges viszonyunk van, akkor ez nem kizárólag egyházpolitikai szempont, hanem az ottani magyarság számára is fontos szempont, ami jótékonyan hathat az adott ország lakossága nemzetiségeinek együttélése szempontjából.

Amit Gruber Attila képviselő úr Szerbia vonatkozásában mondott, szeretném kiemelni külön Sólyom László elnök úr nagyon pozitív szerepét. Hogy a szerb-horvát-magyar tárgyalások így intézményesültek, ennek óriási jelentősége van az egész térség szempontjából. Úgy látom, hogy most Szerbia vonatkozásában - akár az állampolgársági törvény vagy egyéb vonatkozásában - állami szempontból nincs súlyos probléma. A hivatalos szerb kormányzati álláspont támogató, e tekintetben nagyjából sínen vannak a dolgok.

A probléma abból van, hogy elsősorban Koszovóból a Vajdaságba betelepített szerb lakosságnál sajnos van egy bizonyos magyarellenesség, és ezekkel a jelenségekkel szemben fel kell lépünk. A szerb rendőrséget is abba az irányba kell bátorítanunk, hogy ezekkel a jelenségekkel szemben határozottan lépjen fel, és ne legyen kettős mérce. Ezért is tartom fontosnak egyébként - csak nem akarom elvinni önt más irányba a beszélgetésben - ennek a bizonyos jogvédő irodának a felállítását, mert részint minden nemzettársunkat meg kell védenünk, részint pedig ezen az irodán keresztül is világossá tehetjük azt, hogy ezek nem a Magyar Köztársaság és a Szerb Köztársaság közötti kapcsolatok problémái, hanem helyi esetek, ahol a magyarságot sérelem érte. Ezért ez az iroda a megfelelő jogsegélyszolgálattal segítse és védje meg az ott élő magyar embereket és akár a szerbiai, akár a nemzetközi bíróságoknál ezeknek az embereknek az igazát érvényesítse, vagy segítse ennek az igazságnak az érvényesülését.

Az egyházi keret - teljesen igaza van Gruber Attilának - itt is azért fontos, nem egyfajta klerikalizmusból, hanem abból kifolyólag, hogy történelmileg úgy alakult, hogy a határon túli magyar intézményrendszer jelentős része egyházi intézményrendszer. Erdélyben a státuszon keresztül a magyar iskolahálózat nem mint magyar iskolahálózat működött, hanem úgy, mint a katolikus és a református egyház iskolahálózata. Tehát amikor a nemzetpolitika tekintetében hangsúlyozottan kapcsolatot tartunk a határon túli magyar egyházakkal, akkor ez nem valamifajta trón és oltár összeborulása, hanem egész egyszerűen történetileg úgy alakult, hogy a magyar intézményrendszer jelentős részben egyházi intézményrendszer keretében működik. Megjegyzem, ez védte meg, ugyanis ha nem ez lett volna, akkor mint magyar intézményrendszert, már huszonhét-szer leradírozták volna a térképről, de miután ez egy katolikus vagy egy református intézményrendszer volt - vagy unitárius, evangélikus -, ebből kifolyólag már a vallásszabadságba ütközött volna, és ezért ez az egyházi intézményrendszer nagyobb védeltséget jelentett az ottani magyarság számára, mintha ez pusztán etnikai alapon lévő nemzetiségi intézményrendszer lett volna. Ezért fontos, hogy az egyházakkal egy különleges kapcsolattartásunk legyen.

Amit Kőszegi Zoltán képviselő úr mondott a székelyudvarhelyi nyomda tekintetében, figyelünk rá, hogy valami szép és veretes iratot megpróbálunk majd velük kinyomtatni kárpótlásul korábbi szenvedéseikért.

Befejezésül, azt pedig - hogy úgy mondjam - a küldetésemnek tekintem, hogy intézményes formában valósuljon meg, hogy minden magyar iskolás jusson el ne egy fél órára, hanem huzamosabb időtartamra, legalább három napra vagy egy hétre a határon túlra, és éljen ott egy hétig vagy lehet, hogy minél tovább egy iskolai kirándulás keretében. Alakuljanak ki személyes kapcsolatok, és saját maga lássa azt, hogy sok száz kilométerre a magyar határtól magyar közösségek élnek. Ez a garancia arra, hogy ne legyen olyan, hogy ha

egy székel idejön Budapestre, akkor lerománozzák, vagy egy kárpátaljai idejön, és azt mondják, hogy mit keres itt ez az ukrán. Ezért ezt intézményes formában kellene megvalósítani. Hoffmann Rózsa államtitkár asszonnyal már részletes tárgyalásokat folytattunk. Ezt kifejezetten a küldetésemnek érzem, hogy egy magyar iskolás ne érettségizhessen le úgy, sőt a nyolc általánost se végezhesse el úgy, hogy nem volt határon túli magyar lakta részeken, és törekszünk arra, hogy a határon túli magyarok is eljöhessenek Magyarországra egy ilyen intézményes iskolai cserekapcsolat tekintetében. Nagyon szépen köszönöm.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterjelölt úr.

Sok a teendő, viszont most oda érkeztünk, hogy döntést kell hoznunk. Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy ki támogatja a miniszterjelölt urat. *(Szavazás.)* Tizennyolc igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Kettő nem szavazat. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Senki nem jelentkezett. Köszönöm szépen.

A bizottság 18 igen szavazattal, 2 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül támogatta a miniszterjelölt urat. Nagyon jó munkát kívánok! *(Dr. Semjén Zsolt: Köszönöm szépen.)*

Egyebek

A bizottság ülésnek ezzel még nincsen vége. Kérdezem, hogy az „Egyebek” napirendi pont keretében van-e felvetés. *(Nincs jelentkező.)* Kérjük eljuttatni a titkárságra az adatlapokat!

Engedjék meg, tisztelt képviselőtársaim, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy az elnökséggel való egyeztetés alapján a következő ülésünket - amennyiben semmi rendkívüli esemény nem történik - június 15-re szerveznénk 10 órára. Ekkorra szeretnénk egyfajta munkatervet is összeállítani az elnökségen belül, és erről is tájékoztatnánk a képviselőtársainkat. Tehát a következő ülést 15-én 10 órakor tartanánk, amennyiben nem történik semmi rendkívüli. A témánk tervezhetően Korea és Szlovákia lenne. A végső értesítést mindenki az ülést megelőző csütörtökön megkapná e-mail, sms formájában.

Tisztelt Bizottság! Egy zárójeles megjegyzésem lenne. Az elnökségen belül szó volt arról - kicsit a folytonosságot követve a munkánkban -, és szerintem praktikus is jó időpont, ha keddenként 10 óra környékére tervezzük a tartalmi jellegű bizottsági üléseinket. Ezenkívül várhatóan lehetséges az is, hogy egy-egy nemzetközi szerződés vagy kihirdetés kapcsán lesznek technikai jellegű bizottsági üléseink. Ezeket én személy szerint - és a bizottság elnökségében megbeszéltük ezt - a hétfői napokra tervezném. A plenáris ülés előtt ezeket a szerződésre vonatkozó előterjesztéseket, az általános vagy részletes vitára való bocsátásokra vonatkozó döntéseket szerintem néhány perces, maximum fél órás rövid technikai ülés keretében meg tudjuk ejteni, ráadásul mindenki itt van.

Sok esetben előfordul az is - és ezért tartom fontosnak a hétfői napot, amennyiben a hétfői menetrend szerint fogunk működni -, hogy vannak olyan helyzetek, amikor a délutáni ülésen döntést hozunk olyan kérdésben, amelyhez a bizottság ajánlása is szükséges, és ezt éppúgy meg tudjuk tenni ilyen formában, de erről szintén időben kapnak értesítést a képviselőtársaim. *(Dr. Horváth János: Rendszeresítjük, intézményesítjük, hogy a plenáris üléseken nem veszünk részt keddenként?)* Képviselőtársam, eddig is így volt. Természetesen akkor, amikor szavazásban vagyunk érintettek, ez természetes dolog. *(Dr. Horváth János: Ezt eddig sem szerettem. Szeretnék jelen lenni az Országgyűlésben. Bocsánat!)* Értem, képviselőtársam. Nagyon nehéz az Országgyűlésben lényegében bármi nemleges és ellenkező gondolatmenetet figyelembe venni, mivel mindenkinek van egy munkaszervezése a

napjaiban. Szerintem technikailag ez a legjobb megoldás. Szerintem a képviselőtársam azt is észre fogja venni, hogy egy-egy utazási periódusban, ha utazni kell, akkor még jól is jön ez, hogy ekkor tartjuk az egyeztetéseinket és a szakmai megbeszéléseinket. Nagyon szépen köszönöm, hogy elmondta.

További észrevétel vagy kérdés van-e az „Egyebek” napirendi pont keretében? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, a mai ülésünket berekesztem. További szép napot kívánok mindenkinek. Találkozunk ebben a formában előreláthatóan június 15-én - amennyiben nem történik semmi rendkívüli -, amelyről a leadott adatlapok alapján a titkárság fog értesítést adni. *(Dr. Horváth János: Éljen az elnök úr!)* Köszönöm szépen. Vizontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 00 perc)

Balla Mihály
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Barna Beáta és Vicai Erika